

Stichting Vrije School Zwolle

Jaarverslag 2023

INHOUD

A Bestuursverslag

A1	Bestuursverslag	
	Voorwoord	2
	Leeswijzer	3
	1. Algemeen	4
	1.1 Profiel	4
	1.2 Organisatie	5
	1.3 Medezeggenschap georganiseerd	8
	1.4 Horizontale dialoog en verbonden partijen	9
	1.5 Meerjaren schoolplan	12
	2. Verantwoording van het beleid	14
	2.1 Onderwijs & Kwaliteit	16
	2.2 Personeel & Professionalisering	20
	2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	21
	2.4 Financieel beleid	24
	2.5 Continuïteitsparagraaf	25
	3. Verantwoording van de financiën	28
	3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	28
	3.2 Staat van baten en lasten en blaans	29
	3.3 Financiële positie	32
	4. Verslag intern toezicht	33
A2	Kengetallen en grafieken	36
A3	Instellingsgegevens	39

B Jaarrekening 2023

B1	Grondslagen	41
B2	Balans per 31 december 2023	44
B3	Exploitatieoverzicht 2023	45
B4	Kasstroomoverzicht over 2023	46
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	47
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	50
B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2023	51
B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	54
B9	Gebeurtenissen na balansdatum	55
B10	Overzicht verbonden partijen	55
B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	56

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring	59
----	--------------------	----

Stichting Vrije School Zwolle
Bestuursverslag 2023

Contactgegevens

Naam:	Stichting Vrije School Zwolle
Bestuursnummer:	78184
Hoofdlocatie:	Michaëlschool
Adres:	Bachlaan 8, 8031 HL Zwolle
Telefoonnummer:	(038) 422 54 48
E-mail:	info@vrijeschoolzwolle.nl
Website:	www.vrijeschoolzwolle.nl
Nevenvestiging:	Ridder Jorisschool Korianderplein 6-8, 8042 HM Zwolle

Voorwoord

Vrijeschool Zwolle stond het afgelopen jaar voor de uitdagende taak de strategie uit te voeren en te vertalen naar een vrijeschoolleerplan in een periode dat we kampten met wisseling in de schoolleiding en uitval door een ongeval van de directeur-bestuurder.

De discontinuïteit van aansturing van de afgelopen jaren heeft impact gehad op de school, dit werd onder andere zichtbaar in de voortgang van het strategieplan (OGSM) van de Vrije School Zwolle, maar ook in de resultaten op de beide locaties.

In 2023 is halverwege het jaar een ad-interim aangetrokken die de schoolleiding vanaf de tweede helft van het jaar op zich heeft genomen, met als belangrijkste opdracht de dagelijkse leiding van de school en verder invulling geven aan het verbeterplan.

De bron, de antroposofische menskunde met het als belangrijk uitgangspunt dat ieder mens met z'n eigen unieke opdracht op aarde komt, staat onverminderd centraal en geeft hierbij houvast, inspiratie en richting. Het doel is en blijft om kinderen te helpen een eigen plek in te kunnen nemen in onze veranderende samenleving. De ontwikkeling is er dan ook op gericht dat de kinderen zich denkend, voelend en willend kunnen verbinden met de wereld om hen heen. Dit vraagt ook om specifieke vaardigheden van de leerkracht naast de focus op prestaties, resultaten en nieuwe aandachtsgebieden. Immers wat kinderen denkend, voelend en willend moeten ontwikkelen vraagt een bijzondere leerkrachthouding met het wekken van nieuwsgierigheid en groei als kern.

In de tweede helft van het jaar is een 4-jaren schoolplan geschreven en een start gemaakt met de uitvoering daarvan. Naar aanleiding van de speerpunten in het meerjarenschoolplan is de structuur van samenwerken gewijzigd. Wij hebben ervoor gekozen om het werken in de verschillende beleidskringen vooralsnog los te laten en met elkaar te kijken naar nieuwe werkvormen. Tevens hebben we gekozen voorlopig focus op de locaties zelf aan te brengen, vanwege de verschillende fases waarin de beide locaties zich bevinden.

Daarnaast heeft het afgelopen jaar de nadruk gelegen op het verder verbeteren van de didactische vaardigheden en de ondersteuning van de leerlingen. Hier zijn goede stappen in gezet en dit zal ook in 2024 onder de aandacht blijven. Daarnaast is er gewerkt aan het verminderen van de werkdruk van de leraren met als belangrijkste uitgangspunt de focus op de leerresultaten. De eerder genoemde structuuraanpassingen hebben positief bijgedragen aan het verlagen van de werkdruk.

In dit jaarverslag 2023 leest u beknopt hoe de onderwijsontwikkeling is verlopen en hoe de schoolorganisatie op personeel, financieel en ideëel vlak heeft gefunctioneerd.

Dank aan alle mensen die zich het afgelopen jaar, zeker in de moeilijke periodes, met veel energie, passie en liefde iedere dag inzetten voor de kinderen.

Giovanni Kruit, voorzitter toezichthoudend bestuur

Leeswijzer

Dit jaarverslag bestaat uit verschillende onderdelen. In de leeswijzer geven wij bij alle onderdelen een korte uitleg.

In hoofdstuk 1 wordt de samenstelling van het schoolbestuur toegelicht, waarbij een omschrijving wordt gegeven hoe dit georganiseerd is. In het profiel wordt nader ingegaan op de missie, visie en de kernactiviteiten van de school, evenals op het strategische beleidsplan. Verantwoording van het beleid komt aan de orde in hoofdstuk 2, waarbij dit wordt toegespitst op onderwijs & kwaliteit, personeel & professionalisering en huisvesting & facilitaire zaken. Ook het financieel beleid, waaronder de risico's en risicobeheersing worden toegelicht. Tot slot worden in hoofdstuk 3 de verantwoording van de financiën, waaronder ontwikkeling in meerjarig perspectief, evenals de staat van baten en lasten en balans verder toegelicht.

Lezers van het jaarverslag van de Vrije School Zwolle die naar aanleiding van het lezen ervan vragen of opmerkingen hebben of met ons de dialoog aan zouden willen gaan over de inhoud zijn van harte uitgenodigd om één van onze scholen binnen te stappen of een afspraak te maken.

1. Algemeen

1.1 Profiel

Missie

Wij zien het als onze missie om kwalitatief modern vrijeschoolonderwijs te bieden. Met ons onderwijs willen we bijdragen aan de opvoeding van kinderen tot zelfbewuste vrijdenkende mensen die een eigen antwoord hebben op de snel veranderende tijd. De inhoud van de lesstof en de wijze van aanbieden is gerelateerd aan de ontwikkelingsfasen waar ieder mens doorheen gaat en sluit dus aan bij de leeftijd van de kinderen. Naast het aanleren van de intellectuele vaardigheden, die leiden tot een helder denken, worden de kinderen kunstzinnig gevoed en op die manier gevormd tot persoonlijkheden met een rijke gevoelswereld. Door de uitdaging die ons onderwijs biedt om doelgericht in hun handelen te zijn, ontwikkelen de kinderen wilskracht en doorzettingsvermogen. Zo wil de school haar bijdrage leveren aan de ontwikkeling van toekomstige wereldburgers, die zelfbewust hun levensdoel kunnen vinden met liefdevol respect voor hun medemens en omgeving.

Visie

De visie van de school is gebaseerd op het antroposofisch mensbeeld waarbij ervan uit wordt gegaan dat kinderen al bij geboorte op verschillende gebieden van het mens-zijn gaven en ontwikkelingsvermogens met zich meedragen, die erom vragen gewekt te worden.

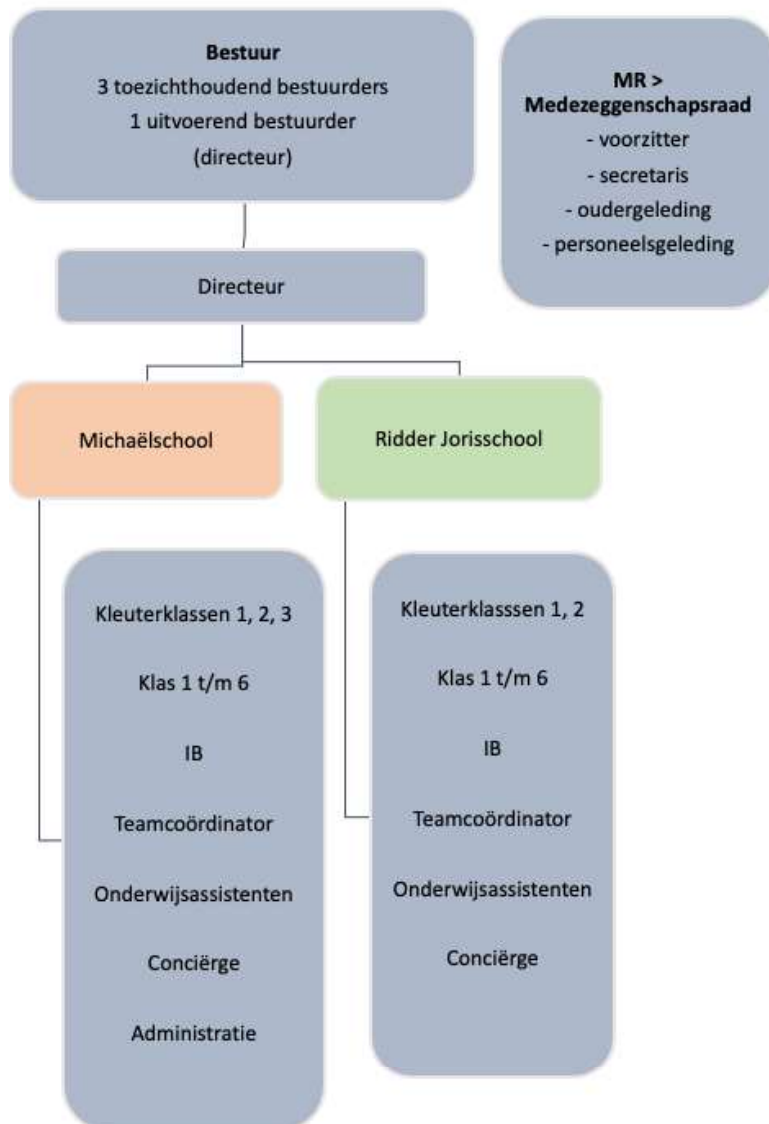
Onze visie is gebaseerd op de kennis van de gehele mens, zoals die zich in de loop van de tijden heeft ontwikkeld. Daarom sluit het onderwijs aan op de verschillende fasen in de cultuurgeschiedenis van de mensheid, wat vervolgens terugkomt in de vertel- en periodestof van de opeenvolgende klassen. Daarnaast biedt het leerplan onderwijs dat zich richt op de verschijnselen van de ons omringende wereld, in plantkunde, dierkunde, meetkunde, muziek en andere vakken; leer- en lesinhouden worden op een levendig wijze gebracht, waarbij hoofd, hart en handen in gelijke mate worden aangesproken. Op deze wijze kunnen de kinderen ontdekken dat ze deel zijn van een mondiaal geheel, worden ze aangemoedigd hun eigen positie daarbinnen te leren bepalen en om hun eigen persoonlijke identiteit te ontdekken en te leren hanteren.

Vrijeschoolonderwijs voor Zwolle en omstreken

De Vrije School Zwolle biedt primair onderwijs aan kinderen van 4-13 jaar volgens het leerplan van het vrijeschoolonderwijs. De school heeft vanwege het onderscheidende concept mede een streekfunctie; kinderen uit de wijde omgeving reizen naar onze school om vrijeschoolonderwijs te volgen, veelal gedurende hun gehele lagere schoolperiode.

1.2 Organisatie

Juridische structuur

Stichting Vrije School staat bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41022269 geregistreerd.

Governance

Functiescheiding volgens het one-tier model:

Code Goed Bestuur

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Het bestuur onderschrijft deze code. Volgens de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. Binnen de school wordt de functionele scheiding (one-tier) toegepast.

Het onetiermodel dat wordt gehanteerd werkt met een tweedeling tussen dagelijks bestuur en algemeen bestuur. Dat gebeurt zodanig dat de directeur-bestuurder van de school lid is van het algemeen bestuur in de hoedanigheid van dagelijks uitvoerend bestuurder. Op die titel oefent de directeur bestuurlijke taken en bevoegdheden uit, waarover zij verantwoording aflegt aan het toezichthoudend deel van het bestuur.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in een managementstatuut.

Samenstelling Bestuur Stichting Vrije School Zwolle

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/ onbetaald	Aandachtsgebied en/of commissies
Giovanni Kruit	Toezichthoudend Voorzitter	nee	HRM
Herman Hodes	Toezichthoudend Peningmeester	nee	Financiën
Karina Koopman	Toezichthoudend Lid	nee	Communicatie en Onderwijs
Martijn Marsman	Aspirant toezichthoudend Lid	nee	Onderwijs
Daniëlle Wessels	Uitvoerend Directeur- Bestuurder	nee	VSZ

Organisatiestructuur

Bestuurder en toezichthouders zijn erop gericht om een lerende organisatie te borgen, waarbinnen kwalitatieve vooruitgang wordt geboekt. De goede relatie tussen bestuur, toezicht, medezeggenschap en team is een belangrijke basis van waaruit samen wordt gewerkt. De verschillende lagen binnen de organisatie zijn goed op de hoogte van elkaars verantwoordingsgebieden. De OGSM is daarbij het instrument wat overzicht biedt.

De directeur- bestuurder en voorzitter toezicht bereiden de vergaderingen van de bestuursvergaderingen voor. De agendering is gebaseerd op de jaarplanning vastgelegd in de bestuurskalender, op actualiteiten welke beschreven staan in een directienotitie, op de managementrapportages en statutaire bepalingen over bestuursbesluiten die genomen moeten worden. Ook onderhoudt het bestuur contact met de MR en naar gelang van wederzijdse behoefte met de accountant of het administratiekantoor. Het bestuur kwam in 2023 tien keer fysiek of digitaal bijeen voor een vergadering.

Vergoedingen toezichthouders

De vergoeding voor de toezichthouders bedroeg in 2023 € 2.602,- per jaar per persoon, met uitzondering van het aspirant lid.

Zelfevaluatie Bestuur

In 2023 is het bestuur wederom geconfronteerd met discontinuïteit in de dagelijkse aansturing van de school. Hoewel uit de evaluatie van 2022 blijkt dat de leden van de rvt zich zowel individueel als collectief voldoende toegerust voelen om hun taken volgens de Code Goed Bestuur uit te voeren, is wel duidelijk geworden dat de huidige structuur, als 'éénpitter' niet langer wenselijk is.

De redenen hiervoor zijn 1) de toenemende eisen vanuit het Ministerie van Onderwijs 2) de afhankelijkheid van een klein aantal personen in dit bestuur 3) het niet kunnen aantrekken van professionele opvolging dan wel aanvulling en 4) de uitdagingen die de discontinuïteit van het dagelijks bestuur met zich meebrengen.

Daarom is in 2023 besloten om op zoek te gaan naar een fusiepartner.

De eerste uitgangspunten hiervoor zijn in overleg met bestuur en MR geformuleerd:

- Vrije school (100%) identiteit en onderwijsfilosofie behouden. Unieke aanpak blijven uitdragen.
- Eigen HR-beleid, Vrije School (antroposofische) leraren zijn hierin essentieel ter beoordeling van locaties (Zwolle)
- Een Zwolse school, die verankerd blijft in de wijk waarin deze gevestigd is.
- Eigen financiële huishouding, met flinke mate van onafhankelijkheid en autonomie over te besteden gelden.
- Betere gelaagdheid in verantwoordelijkheden.
- Moet leiden tot efficiëntere bedrijfsvoering en professionalisering.
- Minder persoonsafhankelijk op bestuursniveau.
- In het toezichthoudend bestuur dienen de locaties (Zwolle) vertegenwoordigd te zijn

Het doel is een fusie per 31-12-2024 te kunnen effectueren.

1.3 Medezeggenschap georganiseerd

De MR bestaat uit gekozen vertegenwoordigers van ouders en leerkrachten en is de formele gesprekspartner van de schoolleiding. Beide scholen hebben een vertegenwoordiging in de MR. De raad is wettelijk ingesteld om voorstellen te doen over 'alle aangelegenheden betreffende de school'.

Bij bepaalde onderwerpen zoals de voorzieningen ten behoeve van de leerlingen, de klachtenregeling of het beleid rond vrijwillige ouderbijdragen en oudertaken is het MR-advies bindend (instemmingsrecht). In andere gevallen, zoals het aangaan van samenwerking met andere scholen of organisaties, financieel beleid, verbouwingen en vakantieplanningen is de rol van de MR adviserend.

Er zijn twee vormen van overleg bij de MR:

1. Intern MR-overleg
2. Overleg met directie

De vergaderingen van de MR zijn openbaar. De uitkomsten van het MR-overleg worden centraal via het weekbericht gecommuniceerd. Daarnaast kunnen agenda-onderwerpen via ouderleden worden ingebracht. Er wordt gewerkt met een jaaragenda waar de verschillende jaarlijks terugkerende onderwerpen (begroting, ouderparticipatie; vakantieplanning etc.) worden besproken en toegelicht door de directie. De directeur voorziet de MR van een directie-notitie ter voorbereiding op de vergaderingen. Zij heeft structureel contact met de voorzitter van de MR.

In 2023 zijn er verkiezingen gehouden in verband met aftreden van twee leden. van de MR. De samenstelling ziet er als volgt uit:

- o Els Engel, voorzitter vanuit de oudergeleding Ridder Jorisschool
- o Vincent Vogelaar, lid vanuit oudergeleding Ridder Jorisschool
- o Farhad Fazel, lid vanuit de oudergeleding Michaëlschool
- o Janneke Stronkhorst, lid vanuit de personeelsgeleding Michaëlschool
- o Janneke van der Torn, lid vanuit de personeelsgeleding Michaëlschool
- o Helga Verschuren (tot zomer 2023), lid vanuit de personeelsgeleding Ridder Jorisschool
- o Jenny Vissers (tot zomer 2023), ex-lid vanuit de oudergeleding Ridder
- o Vacature

1.4 Horizontale dialoog en verbonden partijen

De Stichting Vrije School Zwolle heeft met onderstaande partijen structureel en regelmatig contact.

Organisatie of groep	Omschrijving samenwerking
OBT	Het OBT verzorgt onderstaande diensten voor de VSZ: <ul style="list-style-type: none"> - Financiële administratie - Personeels- & salarisadministratie - P&O
Participatie-/ Vervangingsfonds ondersteuning	Het participatiefonds vangt voor een gedeelte de financiële risico's op die we als schoolbestuur lopen wanneer een dienstverband met een medewerker wordt beëindigd. De werkloosheidskosten komen voor rekening van een schoolbestuur. We kunnen deze echter voor een deel laten vergoeden vanuit het Participatiefonds. De VSZ is hiervoor verplicht verzekerd bij het fonds. Het Participatiefonds werkt nauw samen met het Vervangingsfonds. Dit fonds adviseert en ondersteunt scholen in het voorkomen van verzuim van onderwijspersoneel. De financiële risico's van de vervangingskosten worden daarmee lager.
PO-Raad	VSZ is aangesloten bij de PO-Raad (www.poraad.nl). De PO-Raad behartigt de gemeenschappelijke belangen van de besturen in het basisonderwijs.
VBS	VSZ is aangesloten bij VBS behartigt de gemeenschappelijke belangen van besturen bijzondere scholen in het basisonderwijs.
Vrije scholen Midden Nederland	Op schoolleidersniveau wordt er samengewerkt om elkaar te versterken door kennis en informatie te delen. Periodiek vindt directeuren-overleg plaats.
Vereniging vrije scholen	De Vereniging van vrijescholen zet zich in voor de belangen van vrijescholen en maakt zich sterk voor goed vrijeschoolonderwijs.
Hogeschool Leiden	In VSZ is sinds 2022 een opleidingsschool. Samen opleidend leren (SQL) is een traject waarin de VSZ samen met de Hogeschool Leiden werkt aan een curriculum waarin wordt gebouwd aan een leergemeenschap waarin aankomende leerkrachten en ervaren leerkrachten samen leren, elkaar versterken en inspireren en waar de basis voor het vrijeschool onderwijs van de toekomst wordt versterkt.
Samenwerkingsverband 2305 PO	VSZ is aangesloten bij SWV 2305 PO. De directeur- bestuurder heeft zitting in het AB in de rol van toezichthouder. Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gezamenlijke schoolbesturen voor primair (speciaal) onderwijs in de regio. Zij hebben de wettelijke taak om passend onderwijs te realiseren en zijn binnen het samenwerkingsverband gezamenlijk verantwoordelijk voor een dekkend aanbod. In '23 is aandacht besteed aan passend onderwijs binnen de

	gemeentegrenzen. Expertise is gedeeld, schoolbesturen werken samen om thuisnabij passend onderwijs te bieden.
BLOZ	Een samenwerking van Zwolse schoolbesturen binnen het primair onderwijs. Het Besturenoverleg Lokaal Onderwijsbeleid Zwolle. In dit platform wordt gezamenlijk beleid afgestemd en overleg gevoerd met de gemeente.
OOZ	Samenwerking met OOZ: – directeur huisvesting OOZ heeft portefeuille huisvesting van VSZ onder haar en behartigt de belangen van de VSZ op IHP overleg. - contractmanager OOZ draagt mede zorg voor contracten en inrichting van contractmanagement (invoering JIM) -passend onderwijs samenwerking
IHP	Het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Zwolle wordt opgesteld in een bestuurlijke werkgroep waarin vertegenwoordigers namens de Zwolse schoolbesturen en de gemeente het onderwijs huisvestingprogramma voor de komende tien jaar opstellen. VSZ wordt vertegenwoordigd door directeur huisvesting van OOZ, mevr. Woudstra. Zij behartigt de belangen voor beide scholen m.b.t. huisvesting en het IHP.
Instanties die leerlingen buiten de school begeleiden: -PRO leren en gedrag -EYA - Praktijk voor jeugd en gezin! -Psychomotorische therapie -Primaire reflextherapie, Fysioplus -Kindertherapeuticum Zeist -Diverse dyslexie aanbieders	Het team van PRO leren & gedrag bestaat uit een GZ-psycholoog en leerspecialisten. Zij doen onderzoek en behandeling bij kinderen met een ontwikkelingsstoornis of een leerprobleem. EYA - Praktijk voor jeugd en gezin! Met behulp van verschillende deskundigen wordt gekeken welke therapie het meest passend is, zoals PMT, integratieve therapie, mindful kids & young, ouderbegeleiding, psychomotorische gezinstherapie en groepsaanbod en training. Bij Fysioplus worden kinderen begeleid met een aandoening aan de zintuigen, organen, het zenuwstelsel, of problemen met houding of beweging. Met kinderrfysiotherapie richten zij zich op het ontdekken van deze aandoeningen en de behandeling daarvan.
Werkgroep OKB (gemeente)	De werkgroep Onderwijs Kansen houdt zich bezig met het overzicht van leerlingen met achterstanden binnen peuteropvang en basisscholen. De intern begeleidster neemt deel aan deze werkgroep.
LEA PO & VO LEA KO & PO	Lokale educatieve agenda voor KO PO en VO waar de directeur aan deelneemt.
Stichting Doomijn buitenschoolse opvang	Doomijn biedt op externe locatie ' De Klooienberg' buitenschoolse opvang (BSO) aan voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.
Stichting Ikkedoen	'De Regenboog' biedt in nauwe samenwerking met de school, door de antroposofie geïnspireerde, peuteropvang aan voor

	<p>kinderen vanaf 2,5 jaar oud. De kinderen worden binnenschools opgevangen in een veilige omgeving, ingericht met natuurlijke materialen. Het programma met vaste ritmen en rituelen sluit aan bij de seizoenen en de jaarfeesten die ook in de school gevierd worden. Er is sprake van een doorlopende leerlijn. IkkeDoen biedt naast de peuteropvang ook buitenschoolse opvang aan voor kinderen van 4 t/m 12 jaar binnen school.</p>
De Stadkamer Zwolle	<p>De school werkt intensief samen met de Stadkamer. In januari '23 is de school in een indelingsgesprek opnieuw in de hoogste fase als cultuurschool ingedeeld met een maximaal te besteden cultuurbudget als gevolg. De positieve herbeoordeling van de ontwikkeling van ons cultuuronderwijs is gebaseerd op evaluatie van de geboden cultuurleer-leerlijnen en cultuuraanbod, met externe cultuuraanbieders voor zowel de kinderen als ter professionalisering van de leerkrachten.</p>
Ouders	<p>Ouderparticipatie vergroten, passend bij deze tijd is een belangrijk onderwerp. Daartoe is in 2023 met een aantal betrokken ouders gesproken over het verbeteren van de communicatie binnen de school. Een deel van de acties die daaruit voort zijn gekomen is ook uitgevoerd. Er gaat nog gekeken worden of en hoe ouders een jaarfeest kunnen organiseren.</p> <p>Klassenouder Alle klassen hebben een zeer betrokken klassenouder. In het begin van het schooljaar is er een overleg met klassenouders en directie. Zij verzorgen de verdere Ouderhulp zoals schoonmaak, bij uitjes, lesactiviteiten als lezen, breien, handwerken, techniek. Er zitten ouders in de werkgroep "het groene schoolplein."</p> <p>Ouderavonden Om de ouders actief te betrekken bij het ontwikkelings-/leerproces en te informeren over de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs worden regelmatig ouderavonden georganiseerd. Een algemene ouderavond aan het begin van het nieuwe schooljaar is bedoeld voor informatie en uitwisseling over zaken die de school als geheel aangaan.</p> <p>Oudergesprekken Jaarlijks zijn er twee momenten van oudergesprekken waarin ouders op de hoogte worden gesteld van de ontwikkeling van hun kind.</p>
Sociaal Wijkteam	<p>Er is nauw contact met de Sociaal Wijkteams die bij beide schoollocaties als partner kunnen worden ingezet bij de begeleiding van (ouders van) kwetsbare kinderen. De collega's</p>

	van het SWT werken een dagdeel per week op de Vrije school en zijn een vast onderdeel van het Ondersteuningsteam (OT).
Privacy functionaris in het kader van de AVG	Op dit moment is een vacature voor een nieuwe AVG-functionaris.
Interne vertrouwenspersoon, Veiligheidscoördinator (anti-pestcoördinator) Contactpersoon ouders	Henriette Brokelman heeft binnen de VSZ de rol van interne vertrouwenspersoon. Ellen Heek heeft de rol van veiligheidscoördinator en in die hoedanigheid ook de anti-pest coördinator. Op beide locaties zijn twee ouders contactpersoon bij klachten voor ouders.

1.5 Meerjarenschoolplan

In 2023 is het schoolplan voor de komende vier jaar opgesteld. Het schoolplan 2024 - 2027 geeft aan dat de ambitie is om de basiskwaliteit van "op orde" naar "georganiseerde professie" te ontwikkelen. Deze ambitie geldt voor de Vrijeschool Zwolle in gezamenlijkheid dus voor de twee locaties. Op basis van dit vierjarige schoolplan wordt jaarlijks een uitgewerkt jaarplan opgesteld. Verschillende evaluaties, onderzoeken en een audit zijn de basis geweest voor het schoolplan. Het schoolplan geeft de volgende zeven verbeter doelen:

1. Focus op lesinhoud en effectief tijd besteden aan ons kerndoel: goed Vrijeschool onderwijs. Hierbij school-eigen normen hanteren en toewerken naar gestelde doelen m.b.t. verbeteren van de opbrengst
2. Bewaken van gezonde werkdruk (ballast overboord)
3. Didactisch handelen evalueren, norm vaststellen en als structurele werkwijze invoeren, voor alle leerkrachten gelijk
4. Het stellen van hoge(re) verwachtingen aan leerkrachten en leerlingen, waarbij optimale betrokkenheid zichtbaar is
5. Cyclisch methodisch werken versterken en heldere afspraken over klassenmanagement hanteren
6. Gedeelde instructiepraktijken (informeel leren) en de commitment aan gemaakte afspraken vergroten
7. Onderwijskundig beleid vanuit de kringstructuur verleggen naar coördinatoren taal, rekenen en veiligheid. Overig beleid middels eigenaarschap/leerkracht experts verder ontwikkelen

De komende vier jaar zullen we planmatig deze onderwerpen met elkaar bespreken en uitwerken.

Halverwege het schooljaar is er omwille van de organisatiefase waarin de beide locaties zich bevinden te kiezen voor focus op beide locaties. Echter niet met als doel elkaar los te laten, omdat er onderwijsbeleid wordt ontwikkeld dat voor beide scholen gelijk is, worden ook de studiedagen gezamenlijk evenals separaat gevolgd. Ook het scholingsaanbod wat is afgestemd op de schooldoelen worden locatie-overstijgend aangeboden. Daarnaast is er vitalisering door te wisselen van werkplek, worden actieve dwarsverbanden gelegd tussen beide scholen, is er uitwisseling van expertise en faciliteren we intervisie bij 'parallel- collega's'. Dit neemt niet weg dat dat het ook zoeken van een evenwicht is tussen enerzijds het verzorgen van de locatie-gebonden schoolcultuur en anderzijds het effectieve uitwisselen tussen beide scholen. Zeker in tijden van vervangingstekort en grote werkdruk, is dat een doorlopende uitdaging.

Klachtenbehandeling

In 2023 is er geen klacht ingediend bij de landelijke geschillencommissie.

2. Verantwoording van het beleid

Binnen VSZ wordt met onderwijskwaliteit bedoeld 'het blijvend ontwikkelen en verbeteren van onszelf om de doelen van ons onderwijs te verwezenlijken'.

Meer specifiek gaat dit in beide scholen over:

1. De bijdrage die onze scholen leveren aan de totale ontwikkeling van ieder kind.
2. Het zorgdragen voor de basisvoorwaarden: een warm en uitnodigend school-en klasklimaat, een liefdevolle grondhouding en kwaliteit van leerkrachten, HR, huisvesting, voldoende faciliteiten, vruchtbare samenwerking met externen
3. Het lerend vermogen van de organisatie.

Het bestuur heeft meerdere instrumenten tot haar beschikking om zicht te houden op de onderwijskwaliteit:

- De OGSM brengt de totale organisatie in beeld; structurele agendering en koppeling met de overige instrumenten garandeert overzicht en ijking.
- WMK-PO kwaliteitszorgsysteem; dit systeem geeft het bestuur de mogelijkheid om alle benodigde data van de verschillende kwaliteitsterreinen in beeld te brengen.
- Bijna alle Kwaliteitskaarten zijn opgesteld. Kwaliteitskaarten geven specifiek inzicht op invulling van verschillende vakgebieden.
- Vragenlijsten om de voortgang binnen het vierjarenplan te monitoren zijn instrument voor het bestuur om te bepalen welke acties er worden uitgezet.
- LVS van Parnassys geeft inzicht in de resultaten, de trendanalyses en interventies
- Tevredenheidsonderzoeken; uitkomsten van periodieke tevredenheidsonderzoeken/ zelfscans onder ouders, personeel en leerlingen worden besproken in het bestuur en vertaald in acties.
- Audits; elke twee jaar wordt de school bezocht door externe auditeurs, die hun bevindingen met betrekking tot de onderwijskwaliteit rapporteren aan de school en het bestuur.
- Cito tussenresultaten; voor het bepalen van de meetbare tussenresultaten maken we gebruik van het leerlingvolgsysteem van Cito. De resultaten zijn onderwerp van overleg tussen directeur, intern begeleider, team en leerkracht en kunnen aanleiding geven tot aanpassing van het onderwijs welke worden besproken met het bestuur.
- Doorstroomtoets; de onderwijskwaliteit wordt voor een groot deel beoordeeld middels de eindresultaten van de school waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de zogenaamde tussenresultaten en de eindresultaten.

Burgerschap

Op basis van onze visie en onze doelen bieden we een samenhangend programma (curriculum) aan voor de burgerschapsvorming van onze leerlingen. Het burgerschapsplan verduidelijkt hoe wij burgerschap in de verschillende leerjaren bevorderen, wat leerlingen concreet leren en hoe er geëvalueerd wordt. Ook spreekt de wet over basiswaarden van de democratische rechtstaat. Onze school heeft helder gemaakt op welke manier deze basiswaarden in ons onderwijs herkenbaar vorm krijgen.

Het schoolbestuur draagt zorg voor - en bewaakt de schoolcultuur. De ruimte die vanuit de vrijheid van onderwijs is gegeven om inhoud en vorm te geven aan burgerschapsonderwijs

heeft de school - zoals hierboven beschreven- gebruikt en autonoom invulling gegeven. De school zorgt voor kennis van de democratie en de rechtsstaat zelf, alsmede de grondrechten. Nadat het burgerschapsplan in april 2023 was opgesteld is dat begin 2024 verwerkt in burgerschap kwaliteitskaart.

Multicultureel vrijeschoolonderwijs

Sinds de uitnodigende groende pleinen in gebruik zijn, weten steeds meer ouders uit de directe omgeving de school te vinden; steeds meer van onze kinderen hebben een verschillende culturele achtergrond.

Het vormgeven van multicultureel vrijeschoolonderwijs is daardoor een passende dankbare uitdaging. De pilot voor extra begeleiding van kleuters die het Nederlands niet- of als tweede taal ontwikkelen (middels het programma 'Praten met Pim'), was succesvol en deze werkwijze is in 2023 voortgezet, in beide scholen geïmplementeerd en binnen het NT2 beleidsplan geborgd.

De jaarfeesten uit andere culturen krijgen meer en meer een plek binnen de jaarkalender; het schoolbreed implementeren is een doorlopende ambitie welke is opgenomen in het volgende vierjarenplan.

Doorlopende vrijeschool leerlijn

Samenwerking met Peuterspeelzaal 'De Regenboog'

Sinds 2022 werkt Vrije School Zwolle samen met peuterspeelzaal De Regenboog die binnen de Michaëlschool is gevestigd. Op De Regenboog wordt gewerkt vanuit het antroposofisch mensbeeld. Deze samenwerking betekent voor de kinderen dat zij een doorlopende vrijeschool leerlijn kunnen volgen. De peutertjes krijgen een beschermde, rijke omgeving aangeboden die uitnodigt om stapje voor stapje op onderzoek uit te gaan. De ontwikkeling van de peuters wordt zorgvuldig waargenomen. Liefdevol en systematisch wordt gekeken of stappen gezet worden en of er sprake is van leeftijdsadequaat gedrag. Wanneer blijkt dat de peuter onvoldoende ontwikkeling laat zien gaan de leidsters van De Regenboog in gesprek met de ouders om hun waarnemingen te delen. Middels een handelingsplan worden er doelen opgesteld die na 2 à 3 maanden met de ouders worden geëvalueerd. Op een leeftijd van 3,6 jaar nemen de leidsters – met toestemming van ouders- contact op met de IB-er van de school om mee te denken over de ontwikkeling van de peuter en wat hij/zij extra nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Gezamenlijk wordt zorgvuldig gekeken of de vrijeschool inderdaad een voor het kind passende vervolgstap is en de beste leeromgeving zal zijn voor de toekomstige kleuter. Voor de meeste peuters is dat het geval.

Samenwerking met Voortgezet Onderwijs: Mens&

De doorlopende vrijeschool leerlijn kan voor ouders die hier voor en met hun kinderen voor kiezen worden voortgezet. Mens& valt onder het bestuur van OOZ en voorziet in een bij onze school aansluitend vervolg. Mentoren van Mens& geven voorlichting op de ouderavonden van klas zes. Expertise wordt gedeeld. Door ziekte en uitval directie is het niet gelukt om het de doorgaande leerlijn Engels vorm te geven in 2023, maar dit blijft wel een wens wens.

Op beide scholen was de ambitie om de ontwikkeling van kinderen zichtbaar te maken middels portfolio's. Dit is opgepakt in 2023. In 'classroom' een online omgeving, wordt door de zesde klassers gewerkt aan de portfolio's.

Het Nationaal Plan Onderwijs

De extra middelen die aan het onderwijs ter beschikking zijn gesteld hebben ook het afgelopen boekjaar bijgedragen aan een blijvend meer robuuste basis. De NPO-middelen die ons door de overheid ter beschikking zijn gesteld vroegen in 2021 om een bezinning op onze visie op onderwijsachterstanden. We hebben destijds heldere, bij ons onderwijsconcept aansluitende uitgangspunten geformuleerd die leidend zijn bij de keuzes die gemaakt werden. In 2023 is het NPO, wat door team, MR en bestuur is vastgesteld na evaluatie, ongewijzigd voortgezet. Daarbij lag de focus in 2023 op scholing en inzet van ondersteuning. Het positieve effect op de leerresultaten heeft zich voortgezet, vanaf midden 2023 toetsen zagen we substantiële verbeteringen in bijna alle klassen.

Het NPO heeft ons de afgelopen jaren de mogelijkheid geboden om te investeren in een forse uitbreiding van digitale middelen. Daarbij is gekozen voor meer iPads voor de hoogste klassen waardoor het mogelijk was om over te gaan op dagelijks adaptieve digitale conditietraining met directe feedback en digitaal remediërend oefenen van vaardigheden. We constateren een positief effect op de leerresultaten. Daarnaast is ervoor gekozen om de al lopende gewenste onderwijsontwikkelingen te versterken. Tevens is het uitbreiden van de 'gereedschapskist' van de leerkrachten, het vergroten van de didactische vaardigheden, ondergebracht in een gezamenlijk groot onderzoeksproject naar modern vrijeschoolonderwijs met meer leerrendement voor alle kinderen: het Daedalus project. Hiertoe is scholing en structurele ondersteuning van de leerkrachten ingezet.

Van de totale kosten zijn er geen uitgaven aan loonkosten derden, alle beschikbare gelden zijn ingezet.

2.1 Onderwijs & Kwaliteit

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

De school heeft een heldere visie op kwaliteit, doelen en ambities en stuurt hierop. De kwaliteit van onderwijs wordt bepaald door de mensen die gezamenlijk bijdragen aan het organiseren, vormgeven, innoveren en borgen van een rijk curriculum. De school staat voor het bieden van breed onderwijs: cognitief, sociaal, maatschappelijk, cultureel, kunstzinnig en bewegend. Om dit te kunnen bieden is voortdurende dialoog, individuele- en teamscholing noodzakelijk. We analyseren resultaten, checken de behaalde doelen en verantwoorden deze.

Instrumenten om de schoolontwikkeling in kaart te brengen en te monitoren zijn het OGSM, schoolplan, WMKPO en Parnassys, die ook met elkaar zijn verbonden.

Dit jaar, 2023, was het eerste jaar van het nieuwe meerjarige schoolplan. In 2023 is gewerkt aan speerpunt 2, 3, 5 en 7.

Speerpunt 2: werkdruk

De beleving van de werkdruk is onverminderd hoog gebleven. Een van de speerpunten in het meerjarig schoolplan is het bewaken van gezonde werkdruk (ballast overboord). In 2023 is daarom gewerkt aan een duidelijke, constante schoolcultuur, duidelijke kaders en heldere afspraken. Daarbij is de vergaderstructuur en -planning van vergaderingen/werkbijeenkomsten efficiënter gemaakt. Verder zijn klassen-assistenten effectiever ingezet, zodat leerkrachten zich optimaler kunnen richten op een deel van de kinderen. Ook is er gewerkt aan het creëren van

een lerende omgeving. Dit betekent dat er door middel van lesbezoeken van leidinggevende, IB-er en peer-to-peer/klussenconsultatie van elkaar te leren door elkaars handelen van feedback te voorzien. Hiervoor kansen creëren en dit ook proberen te bewerkstelligen wanneer er sprake is van onderbezetting. VWe denken vanuit effect voor de kinderen. Dat betekent dat als een activiteit niet bijdraagt aan de ontwikkelingen voor de kinderen daar geen tijd naar toe gaat. De medewerkers ervaren dat de werkdruk is afgenomen.

Speerpunt 3: didactisch handelen

Komende vier jaren staat het effectief versterken van het didactisch handelen van de leerkrachten centraal. Zowel het individuele leraarschap met individuele ontwikkelpunten, als het afgestemde didactisch handelen binnen de school heeft prioriteit gekregen op de ontwikkelagenda. In september zijn we gestart met een 0-meting betreffende didactisch handelen met een extern expert. Uit deze analyse zullen we school-brede ontwikkeldoelen vastleggen en middels bekwaamheidsgesprekken de individueel te behalen doelen vastleggen en hierop sturen in ons personeelsbeleid. In 2023 is gestart met het hanteren van effectieve directe instructie model bij het aanleren van nieuwe lesstof (vier sleutels). Hiervoor zijn de Ib'ers en de team coördinator ook geschoold.

Speerpunt 5: Cyclisch methodisch werken

Het cyclisch methodisch werken is voor de Ib'ers versterkt zodat de leerling de ondersteuning krijgt die het nodig heeft. Dit betekent onder meer dat:

- Alle leerlingen k een plek krijgen die past bij de onderwijs ondersteuningsbehoefte
- Wij bieden onderwijssteuning op maat
- De kwaliteiten en de onderwijsbehoefte van het kind zijn bepalend
- Het voorkomen van kans-ongelijkheid

Bovengenoemde doelen houden in dat we naast de basisondersteuning, waarbij er in de klas wordt gewerkt met drie differentiatieniveaus, specifieke ondersteuning bieden aan leerlingen met bij voorbeeld taalproblemen, dyslexie, dyscalculie, of leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong- of achterstand. Om tijdig passende ondersteuning te bieden is in 2022 de zgn. 'ondersteuningspiramide' geïmplementeerd. Hierin staan vijf ondersteuningsniveaus beschreven. Inmiddels worden deze schoolbreed gehanteerd in ondersteuningstrajecten, klasbesprekingen, oudergesprekken als ook in overleggen met externe hulpverleners. Het heeft overzicht, transparantie en rust gegeven.

Opvallend is dat ondanks alle actieve inspanningen middels diverse kanalen ouders blijven aangeven in o.a. de ouderenquête '22 dat ze niet voldoende op de hoogte worden gebracht van het ondersteuningsaanbod.

Speerpunt 7: kringstructuur verleggen naar coördinatoren

Het werken in een kringstructuur is in 2023 losgelaten. Daarvoor in de plaatst zijn coördinatoren benoemd die voor beide scholen het beleid uitzetten. Er zijn coördinatoren benoemd voor:

- Rekenen
- Veiligheid
- Cultuur
- HB

Voor Taal en de Jaarfeesten wordt nog gezocht naar een coördinator.

Eigentijds vrijeschoolonderwijs

Het ontwikkelen en toepassen van nieuwe werkvormen in het kader van de zoektocht naar eigentijds vrijeschoolonderwijs is samengevat in het 'Daedalus-project'. Hier zijn we in

september 2021 mee begonnen onder die naam. Feitelijk was het een samenbrengen van de ambities van de werkkringen waarin afzonderlijk van elkaar onderwijsbeleid werd ontwikkeld. Met het Daedalus-project willen we niet het hele onderwijs omgooien en veranderen. We willen lopende initiatieven inventariseren, leerlijnen zichtbaar maken en versterken, kwaliteiten en talenten in het team ruimte geven. Het Daedalus-project was en is een onderwijswerkplaats waar naast de bestaande parels van het vrijeschoolonderwijs ruimte wordt gemaakt om vanuit enthousiasme en nieuwsgierigheid te ontdekken, te ontwerpen en te experimenteren. In 2023 constateerden we dat een van de belangrijkste aspecten voor eigentijds vrijeschoolonderwijs ligt in het didactische instrumentarium. Met een extern expert zijn hiervoor lesbezoeken, meekijklessen en coaching trajecten geweest. Er zijn trainingen en brainstormsessies georganiseerd. Er zijn een aantal series werkplaatsen georganiseerd. Er is een didactisch bronnenboekje samengesteld, er ligt een draaiboek voor de werkplaatsen en er komt een infographic in de vorm van een poster waarin de pedagogische en didactische rijkdom wordt gevisualiseerd.

Na twee jaar daedalus project is de grootste uitdaging om de kernvakken spelling, lezen, rekenen en burgerschap te integreren in het periode-onderwijs. In 2023 is onder begeleiding gewerkt aan hoe je periode-onderwijs dan vormgeeft en voorbereid. Dit wordt nu geïmplementeerd door de leraren in hun periode-onderwijs.

Verbeteren Rekenonderwijs

De ontwikkelingspunten in ons voorgaande schoolplan zijn uitvoerig geëvalueerd in de rekengroep mede in het licht van de stagnerende rekenresultaten midden 2023. Daarom zijn de volgende nieuwe ambities vastgesteld en ook uitgevoerd:

- Invoeren en hanteren van effectieve directe instructie model bij het aanleren van nieuwe lesstof
- Kinderen eigenaar maken van hun eigen leerproces
- Wij gebruiken de methode-gebonden toetsen en systematisch (wat is effect geweest en wat beheersen ze niet)
- Zijn overgegaan naar meten van de resultaten met IEP toets waardoor je een kind vergelijkt met zichzelf.

Inspectie en reflectie

Tijdens het verslagjaar vond er geen bestuurlijke visitatie plaats. Deze staat gepland in maart 2024. Dan wordt het standaard vierjaarlijks schoolonderzoek afgenomen.

De eerdere zinvol gebleken schoolaudit door Emfusio in 2019 kreeg in 2022 een vervolg middels een vergelijkbare audit door een auditorenteam in opleiding die de school hebben gebruikt voor hun 'examen' audit. De uitkomsten van de audit zijn meegenomen in het opstellen van het nieuwe meerjarige schoolplan 2024-2027.

Passend onderwijs

De middelen passend onderwijs komen binnen op basis van het aantal leerlingen. Zowel vanuit de lumpsum als vanuit het SWV worden de middelen voornamelijk ingezet in personele bekostiging. De Intern Begeleiders en onderwijsassistenten zijn hier voorbeelden van. De inzet is erop gericht om de basisondersteuning en de specifieke ondersteuning te bieden zoals verwoord in het school specifieke SOP. De IB-er zorgt voor de doorgaande lijn en houdt dus in de gaten of de behoefte, het plan en de uitvoering ook bij elkaar aansluiten.

De tijdelijke vervanging van de bestuurder heeft het personeelsbeleid niet gemonitord. Doordat het herstel van de bestuurder langer duurde in 2023 is deze monitoring eenmalig uitgesteld naar 2024.

Het uitgangspunt van het School Ondersteuningsprofiel (SOP) is dat ieder kind recht heeft op passend onderwijs. Dit doel is mede afgestemd op de lijn van het samenwerkingsverband om thuisnabij passend onderwijs te bieden. Omdat het vrijeschoolonderwijs ontwikkeling ondersteunt op alle gebieden van het kind-zijn, is een meer harmonische ontwikkeling te verwachten bij alle kinderen, dus ook van de kinderen met uitgesproken begaafdheden, beperkingen, ontwikkelings- of leervragen. Wel vragen sommige kinderen meer aandacht van de leerkracht en moeten bepaalde kinderen meer inspanning leveren om mee te komen met de aangeboden stof. Dat zijn echter accentverschillen, aangezien er naast de algemene leerstof voor alle kinderen, voor ieder kind 'aangepast' onderwijs, namelijk toegespitst op ieders mogelijkheden gegeven wordt.

Toegankelijkheid en toelating

Onze school staat open voor iedereen. We hechten er waarde aan dat onze scholen een afspiegeling zijn van de maatschappij in al z'n veelkleurigheid. We nodigen geïnteresseerde ouders uit voor een uitgebreide informatiebijeenkomst waarin het vrijeschoolonderwijs van kleuters tot voortgezet onderwijs wordt beschreven en ouders worden rondgeleid door de school. Sluit onze pedagogie aan bij de wijze van opvoeden thuis en kiezen ouders voor de school, dan vragen wij erom onze uitgangspunten te respecteren en actief deel uit te maken van de schoolgemeenschap. De zorgvuldige aannameprocedure is beschreven in het aannamebeleid. Het streven daarbij is dat een kind direct op de voor hem of haar beste plek terechtkomt.

Sociale Veiligheid.

De coördinator veiligheid is in 2023 geïntroduceerd als opvolger van de kring. De coördinator heeft tot verantwoordingsgebied het sociale bewustzijn binnen de school te vergroten en te verrijken, de veiligheid binnen de school te monitoren, instrumentarium te ontwikkelen om de sociale vaardigheid te vergroten en leerkrachten, ouders en kinderen te ondersteunen in sociale processen daar waar dit gewenst is. De voornaamste aandachtsgebieden en actiepunten van de coördinator veilig waren gedurende 2023 waren als volgt:

1. Het doorlopend monitoren van de veiligheid en concrete acties zijn uitgezet op basis van de bevindingen. De bevindingen uit de school worden het hele jaar door besproken. Afname van Vensters en de veiligheidsthermometer. Deze gewoonte is verankerd in de school en wordt door het team als waardevol ervaren. Op deze manier kan zorg gedragen worden voor alle kinderen van de school; de verantwoordelijkheid reikt verder dan tot de klasdeur.
2. Het doorlopend ondersteunen van leerkrachten bij de inzet van de instrumenten zoals de Regenboogspelen, compassie, kinderyoga, kind gesprekjes.
3. Beschrijven, implementeren koppelen van sociale veiligheid aan burgerschapsvorming. Het burgerschapsplan dat vorig jaar is gemaakt in Mijnschoolplan wordt uitgevoerd, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Resultaten en toetsen

Omdat de wijze van meten middels Cito toetsen te veel afwijkt van de dagelijkse onderwijsvorm is gekozen voor de overstap naar de IEP-toetsen per schooljaar '23-'24. Deze toetsen sluiten immers aan op de IEP- advieswijzer en -eindtoets die inmiddels al enkele jaren op VSZ wordt afgenomen. Methode-gebonden toetsen zijn een aanvulling; ook deze worden systematischer geanalyseerd waardoor interventies effectiever worden ingezet.

We ambiëren de resultaten van onze leerlingen op de schoolnorm. We zijn ervan overtuigd dat dit haalbaar is middels de volgende acties:

- Zicht op ontwikkeling middels waarnemen, begrijpen en analyseren, versterken
- Pedagogisch didactisch handelen versterken: focus op borgen van de vier lessleutels en individueel eigenaarschap van leerlingen binnen de basisondersteuning
- Borgen van de automatiseringsleerlijn rekenen BVS, van de dagelijkse conditietraining rekenen en juist gebruik van de methode Pluspunt

Welke acties ondernemen we nog meer?

- Aanmoedigen professionele beroepshouding
- Aanspreken op verantwoordelijkheden als explicieter aspect toevoegen aan de schoolcultuur
- Cultuur van aanspreken en open communicatie
- Professionaliseringslag IB: continuering scholing in gerichte klassenconsultaties vanuit de vier sleutels voor een effectieve les; die training

Hoe gaan we dit continueren en borgen?

- Planmatig cyclisch (aan)sturen door directeur, met het accent op professionele beroepshouding
- Door cyclus Q rapportages en WMK te hanteren
- Versterken teamreflectie, Quickscans, meer lesbezoeken

2.2 Personeel en professionalisering

Personeelsbeleid

Om de onderwijskundige visie te borgen worden extra aandacht en middelen besteed aan scholing waarmee vrijeschoolleraarschap wordt onderhouden. Daartoe zijn wij in samenwerking met de Vrijeschool Pabo (Hogeschool Leiden) een opleidingsschool geworden binnen het project SOL. (Samen Opleidend Leren) . Dit versterkt het leren van (aankomende) leerkrachten binnen de scholen en geeft daarmee een impuls aan de onderwijskwaliteit. In 2023 zijn vier studenten begonnen aan de SOL opleiding binnen onze scholen.

De situatie op de arbeidsmarkt met een groot en structureel lerarentekort was dit jaar ook op onze scholen merkbaar. Met name het invallerstekort in combinatie met hoog ziekteverzuim veroorzaakte in sommige klassen een doorbreken van de continuïteit.

Het personeelsbeleid wordt vormgegeven op basis van het IPB-principe. De gesprekkencyclus vormt de basis voor goed personeelsbeleid, persoonlijke en professionele ontwikkeling en kwaliteitsonderwijs. Persoonlijke en vakmatige ontwikkeling van elke medewerker zijn daarbij

leidende waarden. In de functioneringsgesprekken wordt nagegaan of doelstellingen zijn behaald en hoe er wordt gepresteerd op het vlak van klassenmanagement en bij de uitvoering van de schooltaken.

Sinds 2023 wordt de school door een P&O deskundige van het OBT ondersteunt.

Beleid beheersing uitkeringen na ontslag

Door middel van adequate sturing en de gesprekkencyclus wordt er gestuurd op een goed personeelsbeleid.

De school werkt proactief aan deskundigheidsbevordering en voert een integraal personeelsbeleid gericht op professionalisering van medewerkers. Doel is om medewerkers te faciliteren en te ondersteunen om goed te kunnen presteren en om gedwongen ontslagen te voorkomen door intensieve begeleiding en consultatie van interne en externe specialisten. De juridische afdeling van het administratiekantoor OBT wordt bij (dreigend) disfunctioneren of een onoplosbaar personeelsconflict met een medewerker, vroegtijdig ingeschakeld om het proces tot ontslag zo mogelijk te voorkomen.

Echter is dit niet altijd mogelijk. VSZ sluit aan bij het beleid van het Participatiefonds. Medewerkers die naar buiten de school worden begeleid, krijgen, afhankelijk van de situatie, actief begeleiding aangeboden bij het vinden van een andere baan. Dit varieert van een sollicitatietraining tot een volledig outplacementtraject. Een gedwongen uitkeringsverplichting na ontslag is de laatste jaren niet aan de orde geweest.

Wachtgeld

De school kent geen oud-medewerkers die gebruik maken van een wachtgeldregeling.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

De school ook in 2023 te maken met een groot aantal langdurig zieke medewerkers. Van al deze medewerkers kan gezegd worden dat het niet- werk-gerelateerde uitval betrof.

De directeur is de eerste maanden van het jaar deels afwezig geweest wegens een ongeval en vanaf mei volledig afwezig geweest. Vanaf mei is de taak van directeur interim overgenomen.

2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken

In 2023 is het nieuwe MJOP voor de komende jaren ingegaan. Er is uitgegaan van investeringen voor de komende tien jaar. De Ridder Jorisschool komt gezien de leeftijdsduur van het gebouw na tien jaar in aanmerking voor verduurzaming of nieuwbouw. Financieel van grote invloed is het feit dat er nog geen baten zijn voor de materiele instandhouding van de Ridder Jorisschool vanwege het ontbreken van een Brinnummer.

Organisatie en toezicht op huisvesting

De portefeuille 'Huisvesting' is in contacten met de gemeente door M. Woudstra, directeur bedrijfsvoering OOO, vertegenwoordigd. Ze vertegenwoordigt de VSZ tijdens alle IHP-

besprekingen en helpt VSZ met het verder professionaliseren van de onderwijshuisvesting en het onderhoud van de beide scholen.

Doelen en resultaten

De belangrijkste doelstelling is om zowel de Ridder Jorisschool als de Michaëlschool voor tenminste de komende tien jaar in een goede conditie te brengen en te houden, waarbij er naar verwachting geen ingrijpende investeringen zullen hoeven worden gedaan en waarin er een veilige en plezierige schoolomgeving aan kinderen, ouders en leerkrachten kan worden geboden.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Passend bij de identiteit van de vrijeschool is de school van oudsher gericht op duurzaamheid. Daarbij wordt gekozen voor zoveel mogelijk natuurlijke materialen die de omgeving, de gezondheid van kinderen en leerkrachten en het milieu niet belasten. Het past in onze visie om met respect gebruik te maken van de middelen en bronnen die in de school nodig zijn om onderwijs te kunnen geven. De keuze voor niet-synthetische schoonmaakmiddelen, de aanschaf van duurzaam geproduceerd houten materiaal en de keuze voor natuurlijke verf zijn enkele voorbeelden die illustreren hoe duurzaamheid in ons schoolbeleid is verankerd.

De overheidsfinanciën en de vrijwillige ouderbijdragen waarmee de school wordt gefinancierd worden op een maatschappelijk verantwoorde wijze ingezet. De schoolfinanciën zijn volledig ondergebracht bij de 'groene' Triodosbank. En in de schoolbegroting wordt op transparante wijze zichtbaar gemaakt dat alle financiële stromen binnen de school primair ten dienste van rijk cultureel vrijeschoolonderwijs staan.

Een belangrijke toekomstige ontwikkeling op het gebied van duurzaamheid is om in samenspraak met de gemeente en de andere Zwolse schoolbesturen te onderzoeken of het aanbrengen van zonnepanelen tot de mogelijkheid behoren. Ook willen we in het gesprek met de gemeente met betrekking tot de toekomst van de gebouwen van beide vestigingen inzetten op het onderzoeken van de mogelijkheden tot verduurzaming en investeren in plaats van nieuwbouw.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Stichting Vrije School Zwolle heeft zich ten aanzien van het financieel beleid ongewijzigd als doel gesteld een gezonde financiële positie te behouden. Alvorens er besluiten worden genomen zal er uitgebreid gekeken worden of en zo ja, hoe groot de financiële gevolgen kunnen zijn. Op basis daarvan worden er besluiten genomen. De doelen zijn vastgelegd in de meerjarenbegroting. In hoofdstuk 3 wordt per onderdeel uitgebreider ingegaan op wanneer een doel niet of onvoldoende behaald is.

Stichting Vrije School Zwolle heeft zich een gezonde financiële positie als doel gesteld; ten eerste om daarmee onafhankelijkheid in besluitvorming te kunnen hebben. Ten tweede om 'rust' te creëren op dit gebied, er zijn immers genoeg andere factoren die onrust veroorzaken. Ten derde: met een goed financieel inzicht is het gemakkelijker een afwijkend besluit te kunnen nemen waarvan bekend is dat dit financiële gevolgen zal hebben. Stichting Vrije School Zwolle heeft nog steeds genoeg financiële en personele draagkracht om als éénpitter (met twee locaties) door te kunnen blijven gaan. Mede hierdoor is er sprake van vrije keuzemogelijkheden van het totale beleid.

Opstellen meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting wordt elk jaar nauwkeurig bekeken en jaarlijks bijgesteld. Op basis van de meest recente ontwikkelingen worden de baten en lasten bepaald met daarbij in ogenschouw genomen dat de onafhankelijkheid blijft gewaarborgd. Er is rekening gehouden met het negatieve effect van de vereenvoudiging van de bekostiging bij de Stichting Vrije School Zwolle, welke zijn berekend op basis van de officiële daarvoor aangeleverde tools. Bij nieuwe ontwikkelingen hierover wordt de Stichting Vrije School Zwolle nauwkeurig geïnformeerd.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor de toekomstige ontwikkelingen wordt er gebruikt gemaakt van de risicoanalyse. In het schooljaar 2022/2023 is vastgesteld met welke scenario's financieel rekening zal worden gehouden. De bekende risico's worden nauwkeurig gemonitord en daar waar nodig met en zonder financiële injectie geminimaliseerd. In de basis wil de Stichting Vrije School Zwolle echter altijd haar 'corebusiness', het bieden van goed onderwijs, als basiswaarde behouden. De uitdaging voor de toekomst is het verschil tussen de hogere personeelslasten versus kwaliteit van het onderwijs. Stichting Vrije School Zwolle heeft uiterst creatief moeten omgaan met de daling van de baten door de vereenvoudiging van de bekostiging.

Investeringsbeleid

Het investeringsbeleid dat binnen Stichting Vrije School Zwolle wordt gehanteerd is en blijft gebaseerd op de aanwezige behoefte van standaard vervangingen.

Treasury

Onder 'treasury' verstaan we het beheren van onze (tijdelijk of langdurig) beschikbare financiële middelen zodat we te allen tijde aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen en tegelijkertijd de liquide middelen laten renderen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van rentedragende bankrekeningen en deposito's of beleggingen.

De Stichting Vrije School Zwolle heeft in 2022 het treasury-statuuut opnieuw kritisch bekeken en vastgesteld.

De stichting maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rentedragende bankrekeningen. Stichting Vrije School Zwolle heeft op dit moment geen belegging (spaarrekening) uitstaan bij Triodosbank NL56TRIO0390340804. Ook maakt de stichting geen gebruik van derivaten.

De financiële administratie van Stichting Vrije School Zwolle wordt verzorgd door het ObT te Borne. De Stichting Vrije School Zwolle heeft haar liquide middelen ondergebracht bij de Triodosbank en voor de overtollige middelen wordt gebruik van een internet-spaarrekening bij de Triodosbank. De rentevergoeding over het jaar 2023 bedraagt € 4.798 hetgeen neerkomt op een rentepercentage van 1,4% (vorig jaar 0,00%) over het gemiddelde rekeningcourant-saldo.

2.5 Continuïteitsparagraaf

Intern risicobeheersingssysteem

In 2020 heeft VSZ een vernieuwd risicomanagementsysteem geïmplementeerd. Het handboek risicomangement van de VO-Raad (2013) is daarbij als richtlijn aangehouden. Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit een vijftal onderdelen:

1. Welke risico's spelen zich af in de omgeving van VSZ?
2. Wat is de kans dat een risico zich voordoet?
3. Wat zijn de gevolgen van de gevonden risico's?
4. Hoe worden de beheersmaatregelen gedefinieerd?
5. Welke scenario's kunnen zich voordoen?

Deze vragen zijn beantwoord door middel van verschillende interviews en verdiepingsgesprekken met de controller (ObT), directieleden van VSZ en een externe consultant. De verschillende risicogebieden zijn op basis van trends en schoolanalyses in kaart gebracht. De uitkomst hiervan is definitief vastgesteld begin 2021.

De kans van optreden is bepaald op basis van een aantal onderwerpen, namelijk: verleden, omstandigheden, frequentie en risicogevoeligheid in tijd. Daarbij wordt de kans ingeschat in één van de volgende klassen:

- Klasse 1: <20%
- Klasse 2: >20% <40%
- Klasse 3: >40% <60%
- Klasse 4: >60% <80%
- Klasse 5: >80%

De gevolgen zijn bepaald op basis van een aantal onderwerpen, namelijk: verleden, omstandigheden en risicogevoeligheid in tijd. Door de meest merkbare gevolgen naar boven te halen, is het mogelijk geworden om de risico's met financiële gevolgen te achterhalen. Er is hierbij een onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte financiële gevolgen. Het gevolg wordt ook geclassificeerd door middel van vijf klassen:

- Klasse 1: <€5.000
- Klasse 2: >€5.000 <€10.000
- Klasse 3: >€10.000 <€15.000
- Klasse 4: >€15.000 <€20.000
- Klasse 5: >€20.000

Daarnaast is onderzoek gedaan naar risicobeheersing. De actieve beheersmaatregelen zijn in kaart gebracht. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen oorzaakbeperkende en gevolgbeperkende beheersmaatregelen. Vervolgens is een inschatting gemaakt over de werking van deze maatregelen. Op deze manier is duidelijk geworden wat de netto risico's zijn (restrisico).

Tenslotte zijn er een aantal scenario's opgesteld. Alle scenario's bevatten risico's met een risicoscore van tien of hoger (risicoscore = kans*impact, bijvoorbeeld $15 = 3*5$). Op deze manier komen alleen de aannemelijke risico's naar voren. Op basis van het meest waarschijnlijke scenario wordt de benodigde weerstandscapaciteit bepaald. Dit wordt geverifieerd met de controller (ObT). Door dit proces jaarlijks te actualiseren is VSZ in staat om de risico's in kaart te brengen, te monitoren en te beheersen. Deze taak behoort tot de directie van de school. Daarnaast zullen de uitkomsten geverifieerd worden met de controller. Doordat 2021 een hectisch jaar binnen Vrije School Zwolle is geweest, te wijten aan Covid-19 en een ontslagdispuut, is ervoor gekozen om de actualisering uit te stellen in 2021 en door te schuiven naar midden 2022 ?. Mede doordat eind 2020/begin 2021 intensief naar alle risico's is gekeken en VSZ geen nieuwe risico's ziet ontstaan is dit besluit genomen.

Het risicobeheersingssysteem wordt nu meerdere jaren ingezet. Actualisatie is bewust uitgesteld en zal in 2025 opgepakt worden. Er is duidelijk welke risico's zich in de omgeving van VSZ afspelen, wat de kans is dat de risico's voorkomen, welke impact de gevonden risico's naar waarschijnlijkheid zullen hebben, in hoeverre deze beheerst worden, waar de verbeterpunten liggen en welke vervolgstappen genomen moeten worden.

De komende jaren zijn er een aantal verbeterpunten/verbeteringen op het gebied van beheersbaarheid zichtbaar/uitgevoerd:

- Het voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot veiligheid blijft een 'ongoing' proces. De bewustzijn is gecreëerd.
- Het moeilijk kunnen vinden van kortdurende vervanging
De opties blijven zeer beperkt.
- Netwerk infrastructuur onvoldoende op orde
Ondanks de investeringen die kortgeleden zijn verricht. Goed bijhouden en monitoren.
- Dataverlies en/of datalekken
Onderzoeken of verwerkingsovereenkomsten passen bij het AVG-beleid van VSZ.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Naar aanleiding van de eerder genoemde analyses blijkt dat Vrije School Zwolle elf netto risico's kent met een risicoscore van tien of hoger:

1. Minder leerlingen dan geprognostiseerd
2. Aantal leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte neemt toe
3. Relatief veel oudere leerkrachten in dienst
4. Moeite met het vinden van kortdurende vervanging
5. Het wegvallen van ouderbijdrage
6. Incidenten
7. Pandemieën
8. Betrokkenheid ouders sterkt niet aan
9. Vaker aansprakelijk gesteld worden

VSZ heeft relatief veel inzicht in de risico's, oorzaken en mogelijke gevolgen. Daarnaast wordt een breed spectrum aan beheersmaatregelen ingezet (ongeveer zeventig). Deze variëren van veiligheidsvoorzieningen en protocollen tot personele bezuinigingen en verzekeringen. Ook kent VSZ een aantal sterke beheersmaatregelen die voor meerdere risico's worden ingezet.

In eerste instantie worden de negen bovenstaande risico's voldoende beheerst. Een aantal risico's hebben externe oorzaken, waardoor het niet altijd mogelijk is om de oorzaak te beperken. Ook zijn de gevolgen niet altijd te vermijden (onzekerheid wijziging vereenvoudiging bekostigingssystematiek). In sommige gevallen worden bewust geen oorzaakbeperkende maatregelen ingezet wegens kwaliteitsoverwegingen (relatief veel oudere leerkrachten in dienst). Aankomend jaar worden een aantal aanbevelingen op het gebied van beheersbaarheid opgepakt.

Na het uitvoeren van de verschillende analyses is één scenario gekozen die het beste past bij VSZ: het meest denkbare scenario. In deze situatie gaan alle netto risico's met directe financiële gevolgen met een risicoscore van tien of hoger zich het aankomende jaar met maximale impact voordoen. De actieve beheersmaatregelen werken optimaal. Om de risico's op te kunnen vangen dient VSZ over een weerstandscapaciteit van ruim boven de 300.000 euro te beschikken.

Het scenario bevat de volgende risico's:

1. Minder leerlingen dan geprognostiseerd
2. Relatief veel oudere leerkrachten in dienst hebben
3. Onzekerheid wijziging vereenvoudiging bekostigingssystematiek, deze is nog voor één jaar van toepassing, en bij het opstellen van de begroting is hier rekening mee gehouden
4. De vermindering van ouderbijdrage
5. Incidenten
6. Pandemieën
7. Vaker aansprakelijk gesteld worden

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	2022	2023	2024 *	2025 *	2026 *
Aantal leerlingen	398	412	403	444	456

Februaritelling

* Prognose

De belangrijkste factor die de ontwikkeling van het aantal leerlingen voor de komende jaren beïnvloedt, is de toename vanaf 2025 van het aantal leerlingen. De prognose is deels gebaseerd op daadwerkelijke toekomstige aanmeldingen. De terugloop van 2024 is een eenmalige daling die vooral veel invloed heeft op de baten van 2025. In de loop van 2024 willen we dit herstellen.

Personele bezetting (FTE)

Aantal FTE	2022	2023	2024 *	2025 *	2026 *
Bestuur / management	1,00	0,96	1,70	2,20	2,20
Onderwijzend personeel	20,50	21,91	17,92	18,32	18,45
Ondersteunend personeel	8,52	7,81	5,98	6,12	6,12
Totaal	30,02	30,68	25,60	26,64	26,77

* prognose

De belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren kunnen beïnvloeden, zijn de toename van het aantal leerlingen en het volledig kunnen beschikken over alle FTE en daarmee het ziekteverzuim, daar waar mogelijk te verlagen. Stichting Vrije School Zwolle gaat behoedzaam om met haar personeel en zal gedegen ondersteuning verzorgen. Tevens zal er gekeken worden naar de groepsgroottes om de werkdruk reëel te houden in harmonie met de bekostiging.

Stichting Vrije School Zwolle is in 2022 toegetreden tot het SOL-project en fungeert als opleidingsschool. De uren/kosten en de vergoeding, staan niet in verhouding, maar met deze investering blijft de hoop om personeel te kunnen binden aan onze school, die de antroposofisch invalshoek reeds tijdens deze opleiding krijgen. Ook het verslagjaar 2023 heeft een veel hogere FTE. Dit wordt wederom veroorzaakt door (langdurige) ziekte en het opvangen hiervan. Stichting Vrije School Zwolle zal blijven controleren of de verhouding tussen leerlingen en de FTE reëel is. De ingeslagen route om nieuw jong personeel te krijgen zal in de komende jaren zijn invloed op de personeelslasten moeten laten zien. Om de kwaliteit te blijven waarborgen blijft het van groot belang dat de gevestigde leerkrachten hun ervaringen, tips en trucs overdragen.

3.2 Staat van baten en lasten en de balans

Exploitatie	Vorig jaar 2022	Begroting verslagjaar 2023	Realisatie 2023	2024	2025	2026	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	2.738.460	2.807.000	2.879.290	2.966.050	2.851.060	3.044.330	72.290	140.830
Overige overheidsbijdr. en subs.	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	54.940	35.500	74.850	39.500	39.500	39.500	39.350	19.910
TOTAAL BATEN	2.793.400	2.842.500	2.954.140	3.005.550	2.890.560	3.083.830	111.640	160.740
LASTEN								
Personeelslasten	2.243.240	2.345.240	2.507.020	2.479.420	2.610.020	2.640.430	161.780	263.780
Afschrijvingen	39.480	51.090	39.560	42.560	42.050	42.340	(11.530)	80
Huisvestingslasten	205.150	196.670	180.490	185.100	185.100	185.100	(16.180)	(24.660)
Overige lasten	195.590	207.750	205.720	213.150	213.250	213.250	(2.030)	10.130
TOTAAL LASTEN	2.683.460	2.800.750	2.932.790	2.920.230	3.050.420	3.081.120	132.040	249.330
SALDO	109.940	41.750	21.350	85.320	(159.860)	2.710	(20.400)	(88.590)
Saldo financiële baten en lasten	(3.070)	(4.000)	3.990	(1.000)	(1.000)	(1.000)	7.990	7.060
Totaal resultaat	106.870	37.750	25.340	84.320	(160.860)	1.710	(12.410)	(81.530)

De belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

Het zo goed mogelijk gebruik maken van de stijging van het leerlingenaantal door pas een extra klas te openen op de nevenvestiging indien de verhouding groeps grootte en FTE dit toelaat. Voor het boekjaar 2025 is er tevens voor gekozen om extra FTE te begroten op de locatie Korianderplein. Daarnaast moet er na de negatieve effecten van de langdurig zieken toegewerkt worden naar een evenwichtige verhouding tussen leerlingenaantal en FTE's, met als uitgangspunt een sobere invalshoek waarin zowel het klimaat voor de kinderen als de medewerkers in harmonie functioneren. Er wordt op voorhand in de begroting rekening gehouden met de negatieve effecten van de vereenvoudiging van bekostiging en de daarmee dalende baten. Hierdoor is als doel gesteld dat het negatieve effect (> 3%) alsnog zelf gedragen wordt en daarmee ervoor te zorgen dat na drie jaar geen extra compensatie behoeft te worden aangevraagd.

Analyse resultaat 2023 ten opzichte van de begroting 2023

Het resultaat van 2023 is € 25.340 positief. De begroting van 2023 was het resultaat vastgesteld op € 37.750 positief. Het verschil is € 12.410 ongunstiger.

Dit is als volgt te verklaren:

De positieve effecten zijn grotendeels veroorzaakt door:

- Meer baten OCW door indexatie
- Meer SWV baten door extra uitkering
- Hogere ouderbijdragen
- Hogere verhuuropbrengst buitenschoolse opvang
- Lagere uitgaven scholing, aanschaf kleine inventaris en energie
- Rente spaarbankrekening en lagere bankkosten

De negatieve effecten worden veroorzaakt door:

- Hogere loonlasten door CAO verhoging
- De interne vervanging van ziek personeel wordt niet volledig vergoed door het vervangingsfonds
- Dotatie jubilea

- Hogere lasten Arbo-dienstverlening
- Hogere overige huisvestingslasten
- Hogere kosten telefonie aanpassingen
- Extra aanschaf klein inventaris en uitbreiding ICT-licenties

Analyse resultaat 2023 ten opzichte van resultaat 2022

Het resultaat van 2023 is € 25.340 positief. De exploitatie 2022 sloot eveneens af met een positief resultaat van 106.870. Het verschil in tussen beide resultaten is € 81.530.

Ondanks de hogere rijksbijdragen en diverse meevallers zijn de tegenvallers hoger. Hieronder worden de oorzaken weergegeven.

De positieve oorzaken zijn:

- Indexatie 2023 Rijksbaten
- Huuropbrengst buitenschoolse opvang
- Ouderbijdrage
- Vervangingsfonds ziektevergoeding
- Rentebaten spaarrekening
- Bij de overige personele lasten waren scholingskosten lager
- Aanleg groene plein volledig in 2022 gerealiseerd
- Geen extra accountantskosten voor onderhoudsonderzoek
- Minder afname uren van De stroming

Dit voordeel wordt verlaagd door de hogere kosten met verschillende oorzaken:

- CAO-verhoging
- De interne vervanging van ziek personeel wordt niet volledig vergoed door het vervangingsfonds
- Vergoeding ongevallen verzekering 2022 nog niet voor 2023 uitgekeerd
- Extra lasten Arbo-dienstverlening
- Hogere lasten bij bijna alle huisvestingslasten rubrieken welke deels door prijsstijgingen wordt veroorzaakt.

Balans in meerjarig perspectief

Balans	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	269.180	244.620	281.110	300.260	299.120
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	269.180	244.620	281.110	300.260	299.120
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	64.450	60.210	60.210	60.210	60.210
Liquide middelen	696.400	840.970	938.770	796.340	831.020
Totaal vlottende activa	760.850	901.180	998.980	856.550	891.230
TOTAAL ACTIVA	1.030.030	1.145.800	1.280.090	1.156.810	1.190.350
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	438.380	471.060	558.490	401.030	406.140
Bestemmingsreserves publiek	60.460	53.120	50.010	46.610	43.210
Totaal eigen vermogen	498.840	524.180	608.500	447.640	449.350
VOORZIENINGEN	194.330	253.860	303.830	341.410	373.240
KORTLOPENDE SCHULDEN	336.860	367.760	367.760	367.760	367.760
TOTAAL PASSIVA	1.030.030	1.145.800	1.280.090	1.156.810	1.190.350

De (toekomstige) belangrijkste mutaties in de balansposten ten opzichte van het voorgaande jaar

Aan de activa kant: voor de komende jaren zijn voor de vaste activa investeringen begroot er wordt sober geïnvesteerd. De vlottende activa variëren grotendeels door de liquide middelen. Aan de passiva kant: bestaat uit de reserves waarbij de algemene reserve beïnvloed wordt door het resultaat. De bestemmingsreserve door mutaties in opdracht van het bestuur of de afwikkeling van de NPO. De voorzieningen betreft de jubilea en grootonderhoud. De kortlopende schulden worden vooral beïnvloed het crediteurensaldo en de overlopende passiva.

De (toekomstige) belangrijkste mutaties in de meerjarenbalans zijn dat bijzondere/extra uitgaven slechts dan zullen worden gedaan indien de baten of reserves dit toelaten. Meerjarige investeringen worden begroot op basis van de aanwezige behoefte van standaard vervangingen 'oud' materiaal en aanvullingen huidige aanwezige activa of door uitbreiding leerlingenaantallen. De insteek zal zijn dat te allen tijde bij een uitgave wordt afgewogen tussen noodzaak en de financiële positie. Hierbij zal o.a. gekeken worden naar de liquide middelen maar ook naar de kengetallen. Een belangrijk onderdeel is het realiseren van een eigen brinnummer voor de vestiging aan het Korianderplein – Ridder Jorisschool-. In de begroting is hier niet vanuit gegaan. Door de leerlingendaling in 2024 is deze actie uitgesteld tot nader order. Zodra de stichtingsnorm haalbaar is zullen de vervolgacties richting het Ministerie gestart worden.

3.3 Financiële positie

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signalering
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	67%	68%	71%	68%	69%	Ondergrens: < 30%
Weerstandsvermogen						
Eigen vermogen-materiële vaste activa / totale baten (incl. financiële baten)	8%	9%	11%	5%	5%	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit						
Vlottende activa / Kortlopende schulden	2,26	2,45	2,72	2,33	2,42	Ondergrens: 1.0 (bij totale baten tussen € 3mln en €12mln)
Rentabiliteit						
Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	3,8%	0,9%	2,8%	-5,6%	0,1%	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (Feitelijk publiek eigen vermogen -/- Signaleringswaarde publiek eigen vermogen) / totale baten	-0,03	-0,01	0,02	-0,04	-0,03	Bovengrens: > 0

* Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva:

Dit kengetal geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en verschaft daarmee inzicht in:

- de mate waarin de bezittingen (op de activazijde van de balans) zijn gefinancierd met eigen vermogen (incl. voorzieningen);
- de mate waarin een schoolbestuur in staat is om op langere termijn aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

* Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa)/Rijksbijdragen OCW:

Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

* Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden:

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

* Rentabiliteit: resultaat / totale baten:

Geeft aan welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van alle lasten.

- Als het nodig is om de financiële positie te versterken (bijvoorbeeld bij een te lage solvabiliteit en/of liquiditeit), dan is een (meerjarige) rentabiliteit van > 0% wenselijk;
- Als alle reserves op peil zijn gebracht, ligt een (meerjarige) rentabiliteit van 0% meer in de lijn der verwachting. De bekostiging moet immers zoveel mogelijk worden ingezet voor het geven van onderwijs;
- Een negatieve rentabiliteit is gewenst wanneer de reservepositie als te hoog kan worden gekwalificeerd.

* Financiële buffer: kapitalisatiefactor -/- financieringsfunctie -/- transactiefunctie:

Middelen die nodig zijn voor het opvangen van onvoorziene risico's.

Toelichting op de financiële positie

Kijkend naar de financiële positie aan de hand van de kengetallen van Stichting Vrije School Zwolle over de komende jaren kan geconcludeerd worden dat:

De solvabiliteit een kleine stijging heeft.

Het weerstandvermogen een lichte groei kent.

De liquiditeit licht schommelt, maar blijft ruim boven de signaleringswaarde.

Bij de financiële buffer tot 2024 sprake is van een daling, maar dat deze ruim boven de signaleringwaarde zal blijven.

De grens van het bovenmatig eigen vermogen alleen in 2024 een overschrijding heeft. Hiervan zal vanaf 2025 geen sprake meer zijn.

De rentabiliteit wordt beïnvloed door het behaalde resultaat.

De financiële positie blijft binnen de signaleringswaarden en daarmee is de opgestelde meerjarenbegroting tevens een goed handvat voor de komende periodes om met de kengetallen te monitoren. Telkens bij een maandrapportage zal er ook naar gekeken worden. Indien de afwijking te groot is kan er snel ingegrepen/bijgestuurd worden.

4. Verslag intern toezicht

Samenstelling intern toezicht

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/ onbetaald	Aandachtsgebied en/of commissies*
Giovanni Kruit	voorzitter	nee	Personeel en Organisatie
Herman Hodes*	penningmeester	nee	Financiën
Martijn Marsman**	Aspirant-bestuurslid	nee	Onderwijs
Karina Koopman	secretaris	nee	Communicatie

* Herman Hodes heeft tijdens het schooljaar 2022/2023 te kennen gegeven vanwege privéomstandigheden zijn functie te moeten neerleggen. De rol van penningmeester is niet meer opgevuld. Financiën en realisatie en begroting worden periodiek toegelicht in de bestuursvergadering door Jeannine Vogelsang, Financieel contactpersoon ObT.

** Martijn Marsman zal per 1-1-2024 als volwaardig lid deelnemen.

Hoe het toezicht is vormgegeven

De directeur is als dagelijks bestuurder verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de dagelijkse leiding van de school. Het bestuur ziet hierop toe en geeft daarmee invulling aan haar taak van intern toezichthouder.

Bij de invulling van het toezicht dient de Code Goed Bestuur van de PO-raad als leidraad. De Code Goed Toezicht staat geagendeerd voor 2023. Een toezichtvisie is voorbereid, wordt in maart 2023 vastgesteld.

De toezichthouders hebben vier rollen geformuleerd:

1. Het houden van toezicht vooraf en achteraf, door het goedkeuren van besluiten en voornemens van het bestuur en het monitoren van de uitvoering door het bestuur.

2. Het uitoefenen van de wettelijke en statutaire verantwoordelijkheden, zoals het goedkeuren van het strategisch beleidsplan, het jaarverslag en de begroting.
3. Het adviseren van en reflecteren met de uitvoerend bestuurder.
4. Het zijn van een goede werkgever voor het bestuur. De raad van toezicht heeft daarbij een strategische oriëntatie. Er is ruimte voor het bespreken van praktische kwesties.

Om de adviesrol goed te kunnen vervullen en daadwerkelijk als klankbord voor de directeur te kunnen fungeren, acht het bestuur een goede informatie-uitwisseling tussen de directeur en toezichthouders essentieel. Ter voorbereiding op de bestuursvergaderingen worden bestuursnotities opgesteld door de directie; hierin worden te bespreken onderwerpen inhoudelijk toegelicht. Tijdens de bestuursvergaderingen zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Aansturing en ontwikkelingsvoortgang van de school
- Actualiseren OGSM; Het financieel, personeel en onderwijskundig monitoren van de twee schoollocaties
- Uitbreiding verantwoordingsinstrumentarium: WMKPO
- Code Goed Bestuur, bestuurlijk handelen
- Bestuursfusie met als doel borgen van de bestuurscontinuïteit
- Jaarrekening 2022
- Beleidsrijke meerjarenbegroting 2024
- Onderwijskwaliteit; zicht op cyclische processen, versterken didactisch handelen, trendanalyses, burgerschap, ontwikkelen eigentijds vrijeschoolonderwijs in schoolkringen
- HRM; bestuursformatieplan, verlaging werkdruk, vitaliteit, preventie en ziekteverzuim
- Financiën; Marap's, gevolgen vereenvoudiging bekostiging, GGL, opnieuw vaststellen Treasurystatuut, liquide middelen, inzet werkdrukgeden en groei
- Onderzoek tweede Brin aanvragen, bij het Ministerie
- Huisvesting; renovatie Ridder Jorisschool; visie meerjarenbeleid en onderhoudsplanning, 2 nieuwe MJOP's, integraal huisvestingsbeleid gemeente, aanleg groen schoolplein Ridder Jorisschool
- Medezeggenschap; samenwerking, ouderparticipatie
- Contacten externen
- Bestuurlijke ontwikkeling passend onderwijs
- Deelname SOL; getekend convenant, ontwikkelingen
- Actuele en lopende zaken

Een compacte en voorbereide informatievoorziening van de dagelijks bestuurder (directeur) aan het toezichthoudend deel van het bestuur vormt de basis voor het houden van toezicht. Daartoe stuurt de directeur, naast de bestuursnotitie, waarin geschetst wordt hoe de actualiteit is op het gebied van personeel, facilitaire voorzieningen, groei van aantal leerlingen, financiën, onderwijs en kwaliteitszorg, beleidsstukken toe ter voorbereiding op de bestuursvergadering, ter bespreking en beoordeling aan de overige bestuursleden.

In het kader van de toezichthoudende rol heeft het bestuur de volgende (beleids)stukken goedgekeurd en besluiten genomen:

- Treasurystatuut (februari 2023)
- Vervolg Brin onderzoek (maart 2023)
- Verbeterplan klas 5 & 6 RJ ter kennisgeving (maart 2022)
- Jaarverslag 2022 (maart 2023)
- Martijn Marsman treedt toe tot Bestuur (maart 2023)
- Vitalisering en jaarplanning OGSM (maart 2023)
- Bestuurscontinuïteit fusie/overname (april 2023)
- Jaarrekening 2022 (april/mei 2023)
- Inzet interim schoolleider (juni 2023)
- Tijdelijke mandatering Teamcoördinatoren (juli 2023)
- Protocol grensoverschrijdend gedrag (juli 2023)
- Scholingsplan (september 2023)
- Begroting 2024 (december 2023)

De toezichthouders beheren ieder een portefeuille binnen het bestuur waarin zij vanuit hun eigen beroepen specifieke expertise bezitten. De gebieden Communicatie/PR, Personeel en organisatie, Onderwijskunde en Financiën zijn op deze manier geborgd.

De OGSM (strategieplan op één A4) is het leidend instrument in het volgen van de interne processen. OGSM staat voor Objectives, Goals, Strategies en Measures. In één oogopslag is duidelijk hoe verschillende strategieën en onderdelen binnen de school samenhangen met de doelstelling en met elkaar. Dit maakt het voor het bestuur een krachtig middel om de voortgang en focus te bewaken. Deze OGSM dient uitgebreid te worden met de strategie voor bestuurscontinuïteit/-fusie. De OGSM zal 2024 worden aangepast en geoptimaliseerd.

Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2019	2020	2021	2022	2023
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 1,5	2,89	2,41	2,10	2,26	2,45
Liquiditeit (absolute omvang)	< € 100.000	€ 605.170	€ 629.730	€ 458.610	€ 696.400	€ 840.970
Solvabiliteit 1	< 30%	63%	48%	44%	48%	46%
Solvabiliteit 2	< 30%	74%	69%	67%	67%	68%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	8%	-5%	-4%	4%	1%
Weerstandsvermogen	< 5%	16%	10%	5%	8%	9%
Publiek eigen vermogen		€ 612.160	€ 494.980	€ 391.980	€ 498.840	€ 524.180
Signaleringswaarde		€ 545.460	€ 560.430	€ 583.100	€ 572.180	€ 549.360
Bovenmatig eigen vermogen	>= € 0	€ 66.700	-€ 65.450	-€ 191.120	-€ 73.340	-€ 25.180
Financieringsfunctie	-	10%	11%	8%	8%	8%
Transactiefunctie	-	11%	13%	12%	12%	12%
Financiële buffer	> 5%	19%	17%	14%	-5%	-5%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Liquiditeit (absolute omvang): saldo liquide middelen

De absolute omvang van de liquide middelen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / (totale baten + financiële baten)

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Publiek eigen vermogen: (totale eigen vermogen -/- private reserves)

Betreft het totale eigen vermogen minus eventueel aanwezige private reserves.

Signaleringswaarde: (0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27) + boekwaarde resterende mva + (omvangafhankelijke

De signaleringswaarde berekent het normatieve publieke vermogen van de stichting. Als het werkelijke publieke eigen vermogen hoger is dan de signaleringsgrens, is dit een signaal dat er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen. Het getal in de tabel laat het verschil zien tussen het normatieve en werkelijke publieke vermogen. Een positief getal betekent dat er sprake is van bovenmatig eigen vermogen.

Bovenmatig eigen vermogen: werkelijk publiek vermogen -/- normatief publiek vermogen

Geeft de omvang van het bovenmatige vermogen weer.

Financieringsfunctie: (aanschafwaarde activa -/- aanschafwaarde gebouwen en terreinen) / totale baten

Middelen die nodig zijn om de materiële vaste activa met uitzondering van de gebouwen en terreinen in stand te houden.

Transactiefunctie: kortlopende schulden / totale baten

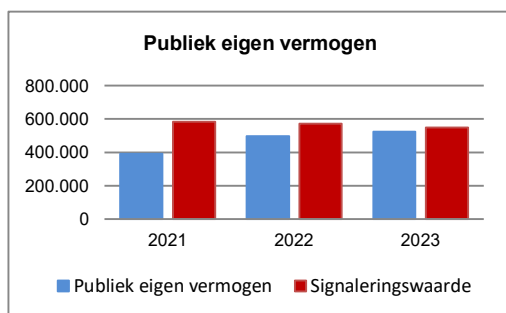
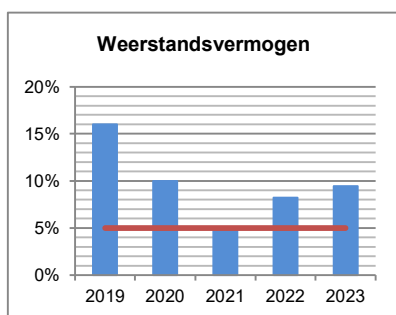
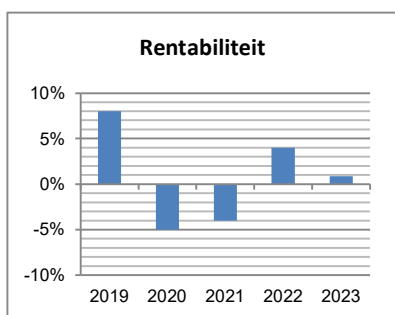
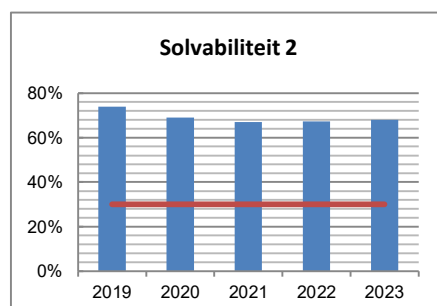
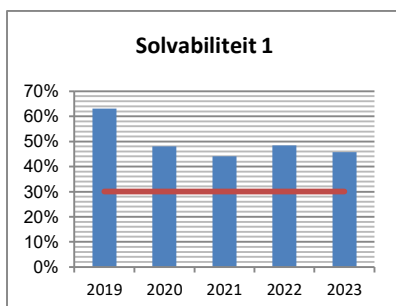
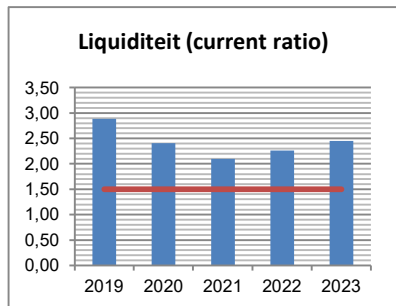
Middelen benodigd voor het betalen van de kortlopende schulden.

Financiële buffer: kapitalisatiefactor -/- financieringsfunctie -/- transactiefunctie

Middelen die nodig zijn voor het opvangen van onvoorziene risico's.

Kengetallen en grafieken

Vervolg 1

Kengetallen en grafieken

Vervolg 2

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2019	2020	2021	2022	2023
Ratio's						
Personele lasten / Rijksbijdrage	>= 95%	80%	92%	93%	82%	87%
Personele lasten / Totale baten	>= 90%	78%	90%	89%	80%	85%
Eigen vermogen / Totale baten	-	27%	21%	16%	18%	18%
Personele lasten / Totale lasten	-	84%	86%	86%	84%	85%
Salarislasten per FTE	-	€ 66.488	€ 63.399	€ 69.802	€ 73.412	€ 80.856
Personeelslasten per FTE	-	€ 69.218	€ 74.186	€ 73.749	€ 74.725	€ 87.996

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

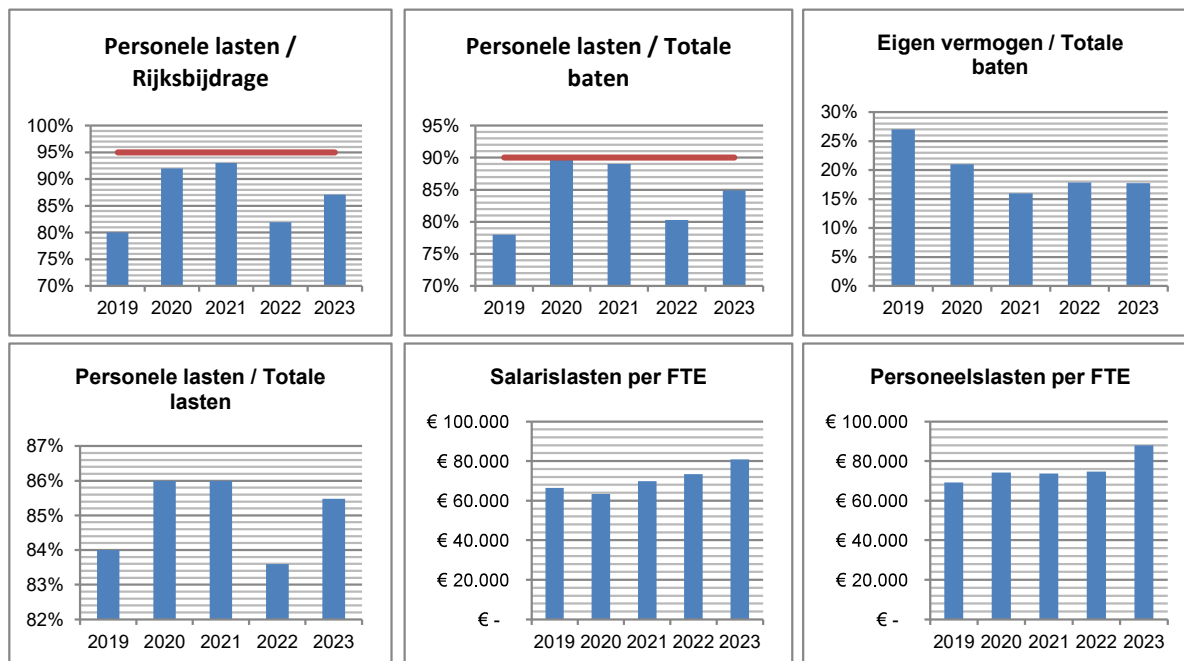
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

Instellingsgegevens

Algemene gegevens

Bestuursnummer : 78184
Naam instelling : Stichting Vrije School Zwolle

Adres : Bachlaan 8
Postcode : 8031 HL
Plaats : Zwolle
Telefoon : 038-4225448
E-mailadres : schoolleider@vrijeschoolzwolle.nl

Contactpersoon : J. Vogelsang
Telefoon : 074-2650637
E-mailadres : jvogelsang@obt.nl

Instellingscodes

06ZZ : Vrije School Michael

Stichting Vrije School Zwolle

Jaarrekening 2023

B1 Jaarrekening 2023

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2022 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2023 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de

bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. De gehanteerde activagrens bedraagt € 500.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Gebouwendelen/verbouwingen	40 jaar
Kantoormeubilair	30 jaar
Schoolmeubilair	20 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
ICT	3 en 5 jaar
Leer- en hulpmiddelen	8 jaar

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de

waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserves zijn achtereenvolgens:

- De materiële reserve ter dekking van de vervanging van materiële vaste activa, alsmede het opvangen van tekorten in de materiële exploitatie. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 31.100.
- De personele reserve ter dekking van ontstane tekorten in de formatie en onvoorzien personele lasten. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 29.020.

Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de

verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen voor de jaarverslaglegging is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2022 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. De Stichting Vrije School Zwolle maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans en gemiddelde salarisstijging. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht. Bij het contant maken is een rente van 1% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op persoonsniveau per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening Sparen ADV

Deze voorziening is gevormd ter dekking van (mogelijke) aanwending van de door het personeel opgebouwde spaarverlof rechten. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte opnamekans.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van het exploitatieoverzicht gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2023 en 2022 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2022 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 110,9%. De beleidsdekkingsgraad eind 2023 is 113,9% (december 2023). De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2023

(na bestemming van het resultaat over 2023)

1	Activa	2023	2022
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	39.680	41.430
1.2.2	Inventaris en apparatuur	167.820	180.660
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	37.120	47.090
1.2	Materiële vaste activa	244.620	269.180
	Totaal vaste activa	244.620	269.180
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	-	170
1.5.7	Overige vorderingen	37.890	47.650
1.5.8	Overlopende activa	22.320	16.630
1.5	Vorderingen	60.210	64.450
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.2	Banken	840.970	696.400
1.7	Liquide middelen	840.970	696.400
	Totaal vlottende activa	901.180	760.850
	Totaal activa	1.145.800	1.030.030
2	Passiva	2023	2022
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	471.060	438.380
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	53.120	60.460
2.1	Eigen vermogen	524.180	498.840
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	22.430	18.300
2.2.3	Overige voorzieningen	231.430	176.030
2.2	Voorzieningen	253.860	194.330
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	14.150	15.780
2.4.3	Crediteuren	35.480	55.660
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	121.220	110.740
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	33.530	30.980
2.4.9	Overige kortlopende schulden	72.440	31.710
2.4.10	Overlopende passiva	90.940	91.990
2.4	Kortlopende schulden	367.760	336.860
	Totaal passiva	1.145.800	1.030.030

B3 Exploitatieoverzicht 2023

3	Baten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.1	Rijksbijdragen OCW	2.879.290	2.807.000	2.738.460
3.5	Overige baten	74.850	35.500	54.940
	Totaal baten	2.954.140	2.842.500	2.793.400
4	Lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1	Personeelslasten	2.507.020	2.345.240	2.243.240
4.2	Afschrijvingen	39.560	51.090	39.480
4.3	Huisvestingslasten	180.490	196.670	205.150
4.4	Overige lasten	205.720	207.750	195.590
	Totaal lasten	2.932.790	2.800.750	2.683.460
	Saldo baten en lasten	21.350	41.750	109.940
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	4.800	-	40
5.5	Financiële lasten	810	4.000	3.110
	Saldo financiële baten en lasten	3.990	4.000-	3.070-
	Totaal resultaat	25.340	37.750	106.870

B4 Kasstroomoverzicht over 2023

Kasstroomoverzicht over 2023	Referentie	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		21.350	109.930
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	39.560	39.480
- Mutaties voorzieningen	2.2	59.530	16.390-
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen (-/-)	1.5	4.240	89.410
- Kortlopende schulden	2.4	30.900	45.260
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		155.580	267.690
- Ontvangen interest	5.1	4.800	40
- Betaalde interest (-/-)	5.5	810	3.110
		3.990	3.070-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		159.570	264.620
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	1.2	15.000-	26.830-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		15.000-	26.830-
Mutatie liquide middelen		144.570	237.790
Beginstand liquide middelen	1.7	696.400	458.610
Mutatie liquide middelen	1.7	144.570	237.790
Eindstand liquide middelen		840.970	696.400

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2023

1 Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	
Aanschafprijs	70.000	318.170	80.550	468.720
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	28.570	137.510	33.460	199.540
Stand per 1 januari 2023	41.430	180.660	47.090	269.180
Mutaties 2023				
Investerings	-	15.540	-	15.540
Investeringsubsidies	-	540	-	540
Afschrijvingen	1.750	27.840	9.970	39.560
Saldo mutaties	1.750-	12.840-	9.970-	24.560-
Aanschafprijs	70.000	333.710	80.550	484.260
Investeringsubsidies	-	540	-	540
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	30.320	165.350	43.430	239.100
Stand per 31 december 2023	39.680	167.820	37.120	244.620

1	Vlottende activa	2023	2022
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	-	170
	Overige vorderingen	37.890	47.650
1.5.7	Overige vorderingen	37.890	47.650
	Overlopende activa	8.810	3.150
	Vooruitbetaalde kosten	4.600	10.360
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	8.910	3.120
1.5.8	Overlopende activa	22.320	16.630
	Totaal vorderingen	60.210	64.450

De vorderingen hebben per einde 2023 en 2022 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	<u>Liquide middelen</u>	2023	2022
1.7.2	Banken	840.970	696.400
	Totaal liquide middelen	840.970	696.400

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2	Passiva	Mutaties 2023			Stand per 31-12-2023
		Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1	<u>Eigen vermogen</u>				
2.1.1	Algemene Reserve	438.380	32.680	-	471.060
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	60.460	7.340-	-	53.120
	Totaal eigen vermogen	498.840	25.340	-	524.180

2.2	<u>Voorzieningen</u>	Stand per 1-1-2023	Mutaties 2023			Stand per 31-12-2023
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	16.570	9.690	3.830	-	22.430
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	1.730	1.730-	-	-	-
		18.300	7.960	3.830	-	22.430
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>					
	Onderhoudsvoorziening	176.030	75.000	19.600	-	231.430
		176.030	75.000	19.600	-	231.430
	Totaal voorzieningen	194.330	82.960	23.430	-	253.860

2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>	Stand per 31-12-2023	Onderverdeling saldo per 31-12-2023		Stand per 31-12-2023
			< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1	Voorziening jubilea	22.430	1.997	20.433	22.430
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>	-	-	-	-
	Onderhoudsvoorziening	231.430	-	231.430	231.430
	Totaal	253.860	1.997	251.863	253.860

2.4	<u>Kortlopende schulden</u>	2023	2022
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	14.150	15.780
2.4.3	Crediteuren	35.480	55.660
	Afdr. / inh. loonheffing	111.080	110.740
	Afdr. / inh. Participatiefonds	3.550	-
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	6.590	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	121.220	110.740
	Afdr. / inh. ABP	33.530	30.980
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	33.530	30.980
	Overige kortlopende schulden	63.340	30.990
	Netto salarissen	9.100	720
2.4.9	Overige kortlopende schulden	72.440	31.710
	Overlopende passiva	2.300	9.550
	Te betalen vakantie-uitkering	80.960	75.670
	Te betalen bindingstoelage	7.680	6.770
2.4.10	Overlopende passiva	90.940	91.990
	Totaal kortlopende schulden	367.760	336.860

De kortlopende schulden hebben per einde 2023 en 2022 een looptijd korter dan een jaar.

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Verplichtingen korter dan één jaar

Geen

Verplichtingen één tot vijf jaar

Geen

Verplichtingen langer dan vijf jaar

Er is sprake van een leaseovereenkomst inzake kopieermachines met een looptijd van 7 jaar ingande op 1 augustus 2020 tot 1 augustus 2027. Heermee is een bedrag gemoeid van circa € 5.500 per jaar (incl. btw).

Rechten korter dan één jaar

Geen

Rechten korter één tot vijf jaar

Er is sprake van een huurovereenkomst met Kinderopvang Ikke Doen. Sinds augustus 2022 maken zij enkele uren op een paar dagen gebruik hiervan. Deze ruimte is niet geschikt om als klaslokaal te dienen. De Vrije school Zwolle heeft inzichtelijk wat de kostendekkendheid moet zijn. De tarieven zullen door de gemeente Zwolle worden bepaald/vastgesteld. Nog steeds is hier geen uitsluitsel over bij het opstellen van deze jaarrekening.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het opnemen van verlof voor duurzame inzetbaarheid.

Medewerkers hebben recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk.

Uit inventarisatie blijkt dat er één medewerker was die gebruik maakt van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid.

Hiervoor was een voorziening gevormd.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2023

3	Baten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.1	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	2.805.710	2.742.680	2.646.850
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	73.580	64.320	91.610
	Totaal	2.879.290	2.807.000	2.738.460
	<i>Specificatie</i>			
3.1.1	<i>Rijksbijdragen OCW</i>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	2.805.710	2.742.680	2.353.170
	Rijksbijdragen materieel OCW	-	-	293.680
	Totaal	2.805.710	2.742.680	2.646.850
3.5	<u>Overige baten</u>			
3.5.1	Verhuur	7.210	4.500	570
3.5.5	Ouderbijdragen	46.270	31.000	43.250
3.5.6	Overige	21.370	-	11.120
	Totaal	74.850	35.500	54.940
4	Lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1	<u>Personeelslasten</u>			
4.1.1	Lonen en salarissen	2.518.590	2.244.350	2.387.280
4.1.2	Overige personele lasten	203.440	100.890	39.400
4.1.3	Af: uitkeringen	215.010-	-	183.440-
	Totaal	2.507.020	2.345.240	2.243.240
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1	<i>Lonen en salarissen</i>			
	Brutolonen en salarissen	1.863.410	1.627.480	1.752.740
	Sociale lasten	382.710	334.350	370.020
	Pensioenpremies	272.470	282.520	264.520
	Totaal	2.518.590	2.244.350	2.387.280
4.1.2	<i>Overige personele lasten</i>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	11.070	7.440	9.200
	Dienstreizen	100	700	600
	Personeel niet in loondienst	133.770	39.750	25.070
	Dotatie personele voorzieningen	7.960	-	970
	Scholing	14.570	29.000	17.510
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	7.720	11.000	6.180
	Arbo-dienstverlening	12.040	3.000	6.910
	Overige	16.210	10.000	27.040-
	Totaal	203.440	100.890	39.400

Gemiddeld aantal FTE's	2023	2022
- Directie	1,00	1,00
- Onderwijzend Personeel	20,57	20,50
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	6,92	8,52
	28,49	30,02

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.2.2 Gebouwen	1.750	1.740	1.750
4.2.3 Inventaris en apparatuur	27.840	34.790	27.760
4.2.5 Leermiddelen	9.970	14.560	9.970
Totaal	39.560	51.090	39.480

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.3.1 Huur	600	-	-
4.3.3 Onderhoud	10.310	16.000	62.400
4.3.4 Energie en water	51.010	75.000	47.710
4.3.5 Schoonmaakkosten	15.630	14.500	9.590
4.3.6 Heffingen	5.860	5.000	3.750
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	75.000	72.170	69.240
4.3.8 Overige huisvestingslasten	22.080	14.000	12.460
Totaal	180.490	196.670	205.150

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.4.1 Algemene beheerslasten	47.210	49.000	46.780
4.4.2 Kosten inventaris en apparatuur	31.080	24.350	23.400
4.4.3 Kosten leer- en hulpmiddelen	54.750	59.750	52.140
4.4.5 Overige kosten	72.680	74.650	73.270
Totaal	205.720	207.750	195.590

Uitsplitsing

4.4.1 *Algemene beheerslasten*

Administratie- en advieskosten	28.260	31.500	28.920
Accountantskosten *	9.680	9.000	12.790
Kantoorbenodigdheden	2.350	3.000	3.050
Telefoonkosten	4.920	2.000	1.070
Internet- / Glasvezelverbinding	250	-	-
Overige beheerslasten	1.750	1.000	950
Juridische ondersteuning	-	2.500	-
Totaal	47.210	49.000	46.780

* *Specificatie honorarium accountant*

- onderzoek jaarverslag	9.680	-	9.680
- onderzoek gemeentelijke onderhoudsvoorziening	-	-	3.110
Accountantskosten	9.680	-	12.790

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.4.2 Kosten inventaris en apparatuur			
Inventaris en apparatuur	4.980	1.750	6.580
ICT-verbruikskosten	1.470	1.600	1.630
ICT-licenties	24.630	21.000	15.190
Totaal	31.080	24.350	23.400
4.4.3 Kosten leer- en hulpmiddelen			
Verbruiksmateriaal onderwijs	41.400	41.000	37.500
Handwerk materiaal	2.580	3.000	2.600
Handenarbeid	310	3.000	580
Kopieerkosten	10.460	12.750	11.460
Totaal	54.750	59.750	52.140
4.4.5 Overige kosten			
Representatiekosten	8.840	3.400	4.180
Schoolse activiteiten	4.710	2.900	3.990
Muziek/Toneel/Jaarfeest	6.760	5.400	5.980
Voeding kleuterklassen	750	3.000	630
Klassenbudget	2.630	3.600	2.630
Buitenschoolse activiteiten	7.130	11.600	6.700
PR/Schoolkrant	-	5.000	-
Kosten TSO/BSO	-	-	100
Bijdragen aan/vanuit SWV	24.590	20.600	32.500
Verzekeringen	3.960	5.000	3.080
Abonnementen	12.670	13.150	12.860
Medezeggenschapsraad	40	1.000	620
GMR	600	-	-
Totaal	72.680	74.650	73.270

5.1 Financiële baten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Rentebaten	4.800	-	40
Totaal	4.800	-	40

De rentebaten zijn de renten van de spaarrekening en rekeningcourant.

5.5 Financiële lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Rente- en bankkosten	810	4.000	3.110
Totaal	810	4.000	3.110

De rente- en bankkosten bestaan uit de in rekening gebrachte kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2023 bedraagt € 25.340 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en toe te voegen aan de volgende reserves:

Reserves	Stand 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2023
Algemene Reserve	431.380	32.680	-	464.060
Bestemmingsreserve (publiek)	67.460	7.340-	-	60.120
Totaal reserves	498.840	25.340	-	524.180

Bestemmingsreserves	Stand 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2023
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Materiële reserve	38.440	7.340-	-	31.100
Personele reserve	29.020	-	-	29.020
Totaal bestemmingsreserves	67.460	7.340-	-	60.120

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Er is géén sprake van verbonden partijen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2023 Stichting Vrije School Zwolle

Het voor Stichting Vrije School Zwolle toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 132.000

(bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse A) met een totaal aan complexiteitspunten van 4, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	2
- Leerlingen	1
- Onderwijssoorten	<u>1</u>
Totaal	4

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	D Wessels van Altena
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 95.933
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.215
<i>Subtotaal</i>	€ 112.148
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 132.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -
Totale bezoldiging	€ 112.148
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	D Wessels van Altena
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 89.434
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.767
<i>Subtotaal</i>	€ 105.201
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 128.000
Totale bezoldiging	€ 105.201

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

bedragen x € 1	M Bijsterveld
Functiegegevens	
Kalenderjaar	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar	8-5 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling	8
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	854,9
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief	€212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€221.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode	€181.239
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 92.840
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 92.840
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 92.840
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	G Kruit	H Hodes	W Koopman	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 2.602	€ 2.602	€ 2.602	€ 2.602
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.800	€ 13.200	€ 13.200	€ 13.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -	€ -	€ -
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	G Kruit	H Hodes	W Koopman	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 2.582	€ 2.582	€ 2.582	€ 2.582
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 19.200	€ 12.800	€ 12.800	€ 12.800

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
----------------------	---------

M Marsman	Onderwijs
-----------	-----------

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

C Overige gegevens

C1   Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het intern toezichthoudend orgaan van Stichting Vrije School Zwolle

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Vrije School Zwolle te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrije School Zwolle per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023.
2. De staat van baten en lasten over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrije School Zwolle zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 57.000. De materialiteit is gebaseerd 5% van het balanstotaal. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 86.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. 'Materialiteitstabel' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het intern toezichthoudend orgaan overeengekomen dat wij aan het intern toezichthoudend orgaan tijdens onze controle gecontroleerde afwijkingen boven de € 2.850 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies

zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 5 juni 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. R.B.J. Balk MSc RA

Bestuursbesluit

Raad van Toezicht d.d. 11 juni 2024

Geachte Bestuur,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2023 vast te stellen met een positief saldo van € 25.340 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Zwolle, 11 juni 2024

Bestuurder/Schoolleider
D. Wessels-Altena

WG

Voorzitter
G Kruit

WG